

ИЗВЕШТАЈ

О самовредновању и оцењивању квалитета Универзитета Унион у Београду за период 2012-2015. година

УВОД

Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета Универзитета Унион у Београду (у даљем тексту: Извештај) сачињен је од стране Комисије за квалитет, именоване Одлуком Сената Универзитета бр. А 486 - 01/15 од 13. 10. 2015. године. Извештајем се са становишта испуњености квалитета критички третирају сви аспекти релевантни за рад Универзитета, а како исти нема сопствени студијски програм, неки стандарди су цењени са аспекта факултета у саставу Универзитета. На тај начин Извештај служи као портфолио квалитета Универзитета за анализу недостатака и предности, а њиме се истовремено указује и на правце активности које је неопходно предузети у циљу отклањања уочених недостатака и слабости. Форма Извештаја конципирана је складу са Упутством за припрему извештаја о самовредновању неинтегрисаних универзитета.

Извештај се састоји из три дела:

- 1. Основни подаци о Универзитету
- 2. Оцена испуњености стандарда квалитета и предлог корективних мера за унапређење квалитета, односно, за отклањање недостатака
- 3. Прилози

Први део Извештаја садржи основне податке о Универзитету. У другом делу Извештаја презентирају се резулатати спроведеног оцењивања испуњености стандарда квалитета. У трећем делу се спецификују сви прилози на основу којих је сачињен Извештај, а који су навођени у другом делу у оквиру оцене испуњености појединих стандарда квалитета.

ПРВИ ДЕО

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О УНИВЕРЗИТЕТУ

Кратак историјат

Универзитет Унион у Београду (у даљем тексту: Универзитет) основан је 21. 06. 2005. године уговором о оснивању бр. II/03 ОВ. Бр. 1327/05, овереним код Другог општинског суда у Београду. Основала су га три факултета, и то: Факултет за градитељски менаџмент, Факултет за дизајн и Факултет за индустријски менаџмент (касније: Факултет за пословно индустријски менаџмент). Касније су приступили као суоснивачи Универзитета: Београдска банкарска академија — Факултет за банкарство, осигурање и финансије, Правни факултет Универзитета Унион (раније: Факултет за пословно право), Рачунарски факултет, Факултет за менаџмент некретнина, Факултет за предузетнички

бизнис и Виша школа за еколошки инжењеринг. У марту 2010. године из састава Универзитета иступају: Факултет за градитељски менаџмент, Факултет за менаџмент некретнина, Факултет за предузетнички бизнис и Виша школа за еколошки инжењеринг. Након гашења Факултета за дизајн, 2011. године, Универзитет Унион чине четири факултета: Факултет за индустријски менаџмент, Београдска банкарска академија — Факултет за банкарство, осигурање и финансије, Рачунарски факултет и Правни факултет Универзитета Унион. Међутим, већ следеће године, Универзитету приступа (тада) Факултет сценских и примењених уметности — Академија лепих уметности (данас: Академија лепих уметности Тодорис) а убрзо затим, у лето 2013. године и Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић. У априлу 2015. године Факултет за пословно индустријски менаџмент иступа из састава Универзитета Унион, тако да Универзитет данас чини пет факултета.

Универзитет је акредитован за обављање делатности високог образовања непосредно после оснивања (прва акредитација) на следећи начин:

- Комисија за акредитацију у области високог образовања, коју је именовао Републички Савет за развој универзитетског образовања, дала је позитивно мишљење о достављеном Елаборату о оснивању Универзитета, Републичком Савету дана 14.09.2004. године;
- Републички Савет за развој универзитетског образовања је својим решењем број 612–00–296/2004–04, од 13.06.2005. дао сагласност на Елаборат о оправданости оснивања Универзитета "Унион";
- Министарство просвете и спорта Републике Србије је утврдило испуњеност услова за почетак рада и обављања делатности Универзитета "Унион" у Београду, решењем број 612-00-296/2004-04 од 07.07.2005. године.
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета донела је дана 14.10.2011. године Одлуку о акредитацији Универзитета "Унион" као високошколске установе, бр. 612-00/2010-04 којом је утврђено да Универзитет испуњава прописане услове за акредитацију високошколских установа.
- Комисија за акредитацију и проверу квалитета донела је дана 14.10.2011. године Уверење о акредитацији Универзитета "Унион" као високошколске установе, бр. 612-00/2010-04 којим је утврђено да је Универзитет испунио стандарде за акредитацију високошколских установа и студијских програма.
- Министарство просвете и науке издало је дана 01.02.2012. године дозволу за рад бр. 612-00-02011/2011-04 којом је дозвољено Универзитету "Унион" да остварује сва три нивоа академских студија на факултетима у саставу Универзитета.
- Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр. 612-00-00351/2014-04 од15.05.2014. године допуњена је дозвола за рад Универзитета "Унион".

Унутрашња организација

Органи Универзитета су:

• Савет - орган управљања

Састоји се од 19 чланова: четири се именују из реда студената, тако што се по један студент именује са четири факултета, чланова Универзитета са највећим бројем студената према стању пријављеном на дан 31.12. претходне године у односу на годину у којој се бирају чланови Савета; факултети оснивачи Универзитета именују по четири члана, а факултети чланови Универзитета који нису и оснивачи, по једног члана, док факултет који обавља делатност у два поља у сва три нивоа образовања именује још

једног члана Савета. Мандат траје три године, од дана конституисања. Међу најважнијим пословима Савета су: доношење статута Универзитета, на предлог Сената и давање сагласноси на статуте факултета из састава Универзитета; бира и разрешава ректора и проректоре; доноси финансијски план на предлог Сената; усваја извештај о пословању и годишњи обрачун, на предлог ректора; усваја план коришћења средстава за инвестиције, на предлог ректора, доноси одлуке о стратешком планирању и опште акте за које није предвиђено да их доноси други орган и др. Председник Савета је Слободан Вукадиновић.

• Ректор - орган пословођења

Ректор заступа и представља Универзитет и стара се о законитости рада Универзитета. По положају је председник Сената. Заједно са деканом потписује дипломе које издаје Универзитет и факултети у његовом саставу, на свим врстама и нивоима студија; руководи поступком промовисања доктора наука, односно доктора уметности; извшрава одлуке Савета и Сената, као и финансијски план; предлаже Савету и Сенату доношење општих и појединачних аката за које није предвиђено да их предлаже други орган; доноси појединачне акте којима се решава о правима, обавезама и одговорности запослених и студената на студијама које непосредно организује Универзитет, ако није предвиђено да о томе решава други орган и др. Ректор се бира на време од три године и може још једном бити биран.

Ректор Универзитета је проф. др Гордана Вукелић.

• Сенат - стручни орган

Сенат чине декани факултета у саставу Универзитета, а члан Сената по положају је председник Студентског парламента Универзитета. Када Сенат расправља, односно одлучује о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСП бодова, у раду Сената, осим председника Студенстког парламента, учествује још један представник Студенстког парламента кога Студентски парламент одреди.

Сенат одлучује о питањима од интереса за реализацију и самовредновање наставе, научног, истраживачког и уметничког рада и о другим питањима одређеним законом и Статутом. Сенат утврђује предлог Статута Универзитета, предлог кандидата за избор ректора, предлог финансијског плана, извештаја о пословању и разматра годишњи обрачун Универзитета; бира професора емеритуса; врши избор наставника Универзитета који заснивају радни однос са Универзитетом, као и наставника факултета у саставу Универзитета, на предлог надлежних органа факултета; предлаже Савету мере стратешког планирања развоја Универзитета; предлаже Савету планирање и развој јединственог информационог система; доноси студијске програме; доноси одлуке о међународној сарадњи и др.

• Студентски парламент

Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова. Студентски парламент Универзитета чине представници студентских парламената факултета у саставу Универзитета, и то по три представника сваког од студентских парламената. Мандат чланова студентског парламента траје

годину дана. Студентски парламент има председника и заменика председника кога бира Студентски парламент Универзитета већином присутних чланова. Студентски парламент Универзитета бира и разрешава представнике студената у органима и телима Универзитета, у којим су заступљени представници студената. Студента проректора бира и разрешава Студентски парламент на седници из реда својих чланова, већином гласова, на предлог факултета у свом саставу.

Циљеви и делатност

Универзитет је самостална високошколска установа, основана са циљем да буде једна од водећих установа за преношење научних, стручних и уметничких знања и вештина, допринесе развоју науке, високошколског образовног процеса и научноистраживачког рада, пружи могућност свимада под једнаким условима стекну високо образовање и да се образују током читавог живота, обезбеди усклађену делатност јединица у свом саставу и спроводи јединствену политику сталног унапређења квалитета своје делатности уз рационално коришћење расположивих кадровских и материјалних потенцијала, као и да тежи стварању и очувању највиших стандарда у извођењу наставе, учења и примени знања.

Делатности Универзитета су:

85.42 Високо образовање

85.52 Уметничко образовање

85.59 Остало образовање

85.60 Помоћне образовне делатности

Издавачку, консултантску и информатичку делатност Универзитет организује преко факултета у свом саставу, као и непосредно.

Претежна делатност Универзитета је делатност: 85.42 Високо образовање.

Универзитет обједињује образовни, научноистраживачки, стручни и уметнички рад, а делатност високог образовања обавља у четири поља, и то пољима: природноматематичких наука, друштвено-хуманистичких наука, техничко-технолошких наука и уметности. Сви студијски програми у оквиру наведених поља остварују се на факултетима – члановима Универзитета. Студијски програми остварују се у сва три нивоа академских студија. Сви факултети остварују студијске програме у складу са Болоњском декларацијом. Научноистраживачки рад на Универзитету спроводи се путем основних и развојних истраживања, а на пољима за која је то примерено и примењеним истраживањима. Уметнички рад на Универзитету спроводи се кроз уметничке пројекте. Као заједница високошколских установа Универзитет омогућава размену знања и искустава у различитим образовно-научним пољима. Циљ обављања делатности Универзитета је омогућавање законитог и успешног функционисања факултета у његовом саставу на традицијама и вредностима Републике Србије и Европе, а нарочито образовање подмладка у складу са израженом намером Србије да се прикључи Европској унији и прихвати комплекс европских вредности – acquis communautaire, владавину права и примењује савремене резултате науке. Универзитет сарађује и са ваневропским универзитетима и отворен је за сваку сарадњу у области образовања и науке на принципима равноправности, узајамног поштовања објективности.

У реформи образовања и процесу стабилизације и придруживања Европској унији, Универзитет настоји да оствари што виши квалитет образовања студената као субјеката образовног процеса. У том циљу Универзитет настоји да формулише модерне студијске

програме, да обезбеди квалитетан наставнички кадар и да уз високо поштовање студената као равноправних сарадника у истом послу, постави високе захтеве квалитетног образовања. Универзитет је квалитетан онолико колико су колико су његови свршени студенти добри стручњаци и поштени грађани.

Делатност Универзитета заснива се на следећим принципима:

- академским слободама и академској аутономији,
- јединству наставе и научноистраживачког рада,
- отворености према јавности и грађанима,
- уважавању хуманистичких и демократских вредности,
- европске и националне традиције,
- поштовању људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих видова дискриминације,
- усклађивању са европским системом високог образовања и унапређењу академске мобилности наставника и студената, прихватању међународних стандарда у области високог образовања и стварању услова за њихову рационалну примену,
- учешће студената у управљању и одлучивању, посебно у вези са питањима која су од значаја за квалитет наставе,
- афирмацији конкуренције образовних и истраживачких делатности и повећања квалитета и ефикасности високообразовног система,
- обезбеђивању квалитета и унапређењу ефикасности студирања,
- сарадњи свих учесника у процесу рада на основама међусобног уважавања,
- толеранције и поштовања стручне компетентности.

Визија Универзитета Унион

Универзитет Унион ће настојати да својим образовним, научноистраживачким и уметничким активностима, програмима и концепцијом буде препознат на регионалном и међународном плану као научно-истраживачка, стручна и високообразовна институција. У циљу остварења ове визије Универзитет ће:

- неговати култ знања и академске честитости,
- пробудити студентима трајну љубав за учењем и усавршавањем,
- подржавати истраживачки и испитивачки дух студената, наставника и сарадника,
- афирмисати отвореност и разноликост и учити из ње.

Такође, Универзитет је опредељен да обезбеди:

- висок квалитет наставе,
- висок квалитет наставног и другог особља,
- висок квалитет научно-истраживачког и уметничког рада,
- висок квалитет опреме,
- испуњење захтева студената и
- задовољење захтева друштва за потребама за квалитетним стручњацима у различитим областима делатности.

ИЗВЕШТАЈ О ИСПУЊЕНОСТИ ПОЈЕДИНАЧНИХ СТАНДАРДА

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Савет Универзитета Унион усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета на седници одржаној 18.12.2015. године (заводни број документа А566-02/15). Овај акт доступан је јавности на сајту Универзитета Унион, на интернет адреси http://www.union.edu.rs/.

Стратегија обезбеђења квалитета садржи предвиђене елементе који су неопходни да би се задовољили параметри стандарда 1 Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа. Усклађеност документа са поменутим параметрима подразумева да је кроз Стратегију исказано опредељење Универзитета Унион у Београду (у даљем тексту: Универзитет) да континуирано и систематски прати и унапређује квалитет свог деловања и рада. Стратегија за обезбеђење квалитета садржи и следеће елементе:

- принципе деловања Универзитета и опредељење за изградњу организационе културе квалитета;
- мисију Универзитета и циљеве обезбеђења квалитета на Универзитету;
- нормативни оквир и области обезбеђења, унапређивања и контроле квалитета;
- субјекте обезбеђења, унапређења и контроле квалитета;
- мере за обезбеђење, унапређење и контролу квалитета;
- повезаност образовне, научноистраживачке, уметничке и стручне делатности на Универзитету.

Стратегија изражава опредељење Универзитета да постави стратешке циљеве очувања и унапређења квалитета али и континуирану контролу спровођења стратешког документа, те његову ревизију у складу са промењеним околностима, новим изазовима и достигнућима. Континуитет у спровођењу и периодично осавремењивање Стратегије, отуда представљају комплементарне активности у стварању и спровођењу система контроле квалитета који ће обезбедити савременост и актуелност наставних и ваннаставних процеса који се одвијају како на Униеврзитету, тако и на високошколским установама у саставу Универзитета.

Различити аспекти и области контроле квалитета биће појединачно разматрани у оквиру наредних стандарда. Када је реч о основним параметрима испуњености стандарда 1, може се констатовати да Универзитет има све неопходне стратешке акте који су донети са циљем да се изгради и реализује систем обезбеђивања, контроле и унапређивања квалитета у свим областима деловања, на бази дневне реализације задатака у оквиру Универзитета.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Опредељење Универзитета за унапређење квалитета и организационе структуре квалитета		Нема	0
Мере за обезбеђење квалитета	+++	Нема	0
Субјекти обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
Област обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
Повезаност образовне,	+	Недостатак научноистраживачке	++
научноистраживачке и стручне делатности		делатности организоване на нивоу Универзитета	
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Јачање опредељења за унапређење квалитета и организационе	+	Нема	0
Преиспитивање могућности за унапређење мера за обезбеђење квалитета	+	Нема	0
Нема	0	Нема	0
Нема	0	Нема	0
Јачање повезаности образовне, научноистраживачке и стручне делатности	++	Потешкоће у афирмацији приватних универзитета као равноправних партнера на активностима научноистраживачке сарадње са државним универзитетима и другим државним институцијама; недостатак финансијских ресурса за спровођење дугорочнијих научноистраживачких програма	+++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизама за очување и унапређење квалитета на Универзитету, јасно је да се за испуњење стандарда 1 везује постојање стратешког документа и његова одређена садржина. У том смислу, Универзитет је у потпуности испунио наведене услове. Стратегија је као јавно публикован документ доступна свим субјектима, а надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа у погледу реализације стратегије утврђене су општим актима Универзитета. Субјекти задужени за реализацију стратегије

делују у складу са законом и општим актима Универзитета. Квалитет се одржава у свим предвиђеним областима у надлежности Универзитета.

Недостатак стратешког планирања, као и потенцијалне потешкоће у реализацији, тичу се пре свега јачања повезивања научно-истраживачке, образовне и стручне делатности. Универзитет је, када је реч о научно-истраживачкој сарадњи, до сада остваривао релативно добре конктакте са другим приватним универзитетима, као и са страним универзитетима (директно, или путем факултета у саставу Унивезитета). Сарадња са домаћим државним универзитетима, другим научно-истраживачким и високошколским установама, била је заступљена у значајно мањој мери. Ово представља област у којој би се Универзитет морао даље промовисати, интензивирати своје активности, и обезбеђивати средства за научно-истраживачке програме заједнички наступајући са партнерским организацијама и институцијама. Универзитет би у том циљу морао радити и на подстицању факултета у саставу Универзитета да се успоставе и конкретизују везе са државним институцијама и факултетима, односно универзитетима.

д) Показатељи и прилози за стандард 1

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета за период 2016-2018. година

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Сенат Универзитета донео је на седници 08.12.2015. године Правилник о самовредновању (у даљем тексту: Правилник). Уз Правилник је усвојена и Одлука о спровођењу самовредновања (у даљем тексту: Одлука). Ови акти доступи су јавности на сајту Универзитета Унион, на интернет адреси http://www.union.edu.rs/.

Правилник о самовредновању садржи основе система самовредновања рада Универзитета у областима које спадају у његову надлежност, односно рада високошколских установа у његовом саставу.

Стандарди квалитета разматрани су на три начина. Прво, у погледу њихове одређености, односно дефинисаности, друго у погледу остваривања и, треће, са аспекта поступака за обезбеђење њиховог остваривања.

Одређеност стандарда. Стандарди квалитета одређени су вишеструко, и то како на националном нивоу, тако и на нивоу Универзитета и факултета у његовом саставу. Разрада појединих стандарда врши се кроз Правилник о самовредновању Универзитета, као и појединачне правилнике на нивоу факултета којима се прецизирају и разрађују поједини стандарди.

Остваривање стандарда. Остваривање стандарда прати се у погледу прописаног минимума, како оног који је утврђен на националном нивоу, тако и минимума остваривања стандарда који су одређени актима Универзитета. Оцена испуњености стандарда заснована је на подацима Универзитета, као и на појединачним и групним подацима које су припремиле високошколске установе.

Поступци обезбеђења квалитета. Обезбеђење квалитета спроводи се кроз различите поступке. Најзначајнији поступци којима се обезбеђује потребан квалитет односе се на: утврђивање стандарда квалитета, праћење остваривања стандарда и предузимање мера у случају да се очекивани квалитет не остварује.

Утврђивање стандарда квалитета. Стандарде квалитета које прописује Универзитет, дефинишу компетентни органи Универзитета:

- Савет Универзитета (утврђује политику у области обезбеђења квалитета, доноси стратегију обезбеђења квалитета, поставља дугорочне и краткорочне циљеве, утврђује мере за обезбеђење квалитета).
- Сенат Универзитета доноси одлуку о спровођењу поступка самовредновања, предлаже Савету доношење стратегије обезбеђења квалитета, доноси акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета; именује чланове Комисије за квалитет и образује посебна тела од значаја за обезбеђење квалитета образовног процеса и научноистраживачке делатности и спровођење поступка самовредновања, дефинише њихов састав, делокруг, динамику и начин рада; даје сагласност за нов или измењен студијски програм факултета у саставу Универзитета; доноси одлуку о усвајању извештаја о самовредновању и оцењује квалитета Универзитета одлучујући о мерама за унапређење квалитета.
- Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање

- квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова.
- Комисија за квалитет Универзитета анализира квалитет рада Универзитета и најмање једном у три године подноси Сенату извештај о квалитету студија на Универзитету; предлаже Сенату доношење одлуке о самовредновању, сачињава план за спровођење поступка самовредновања, прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета Универзитета; сачињава писмени извештај о самовредновању који доставља Сенату, а који садржи предлог мера за побољшање квалитета.
- Друга радна и стручна тела која Универзитет оснива у складу са Статутом Универзитета обављају послове у складу са општим актима Универзитета и сврхом за коју су основане (комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује; комисија за мултидисциплинарне пројекте; радна тела која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета).

Праћење остваривања стандарда. За постизање жељеног квалитета није довољно да стандарди буду само добро дефинисани, већ је неопходно и да се обезбеди њихово остваривање. У погледу мера за обезбеђење квалитета, Комисија налази да се те мере обезбеђују преко праћења студијских програма високошколских установа, избора и напредовања наставника, побољшањем организације рада Универзитетских и факултетских тела и служби.

Предузимање потребних мера у циљу побољшања квалитета. Органи Универзитета анализирају извештај Комисије и, по потреби, предузимају мере за које су овлашћени ради отклањања недостатака, односно побољшања квалитета. Органи Универзитета могу да и без извештаја Комисије, на иницијативу било ког члана тог органа, расправљају о остваривању квалитета и да, када је то потребно, предузму одговарајуће мере.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Стандард за унапређење квалитета рада Универзитета	+++	Нема	0
Стандард за унапређење квалитета студијских програма високошколских установа у саставу Универзитета	+++	Недостатак механизама за утицај на потенцијалне промене на високошколским установама у саставу Универзитета	+
Поступци обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	

Редовна провера испуњености квалитета; праћење и усклађивање са добром праксом и механизмима других домаћих и страних универзитета	+	Ограничена материјална средства	++
Прилагођавање и иновирање студијских програма који се спроводе на високошколским установама у саставу Универзитета	+	Незаинтересованост високошколских установа у саставу Универзитета	+
Унапређење поступака обезбеђења Квалитета	+	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

На Универзитету је формирана Комисија за квалитет, на основу општих аката факултета и Правилника који регулише стандарде за оцену квалитета. Извештај комисије је прилагођен стандардима, тако да се оцењује испуњеност минималних услова и препоручују мере за унапређење постојеће праксе. Делатност надлежних органа управљања, пословођења, као и стручних органа усмерена је такође на проверу испуњености квалитета установе. Постојеће стање може се унапредити увођењем чешћих извештавања у оним областима у којима је потребно остварити додатни напредак, као и додатним прецизирањем индикатора и континуираним праћењем података када је реч о реализацији мера за отклањање уочених проблема.

д) Показатељи и прилози за стандард 2

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Систем који обезбеђује остваривање квалитета чини организациона структура органа, служби и других облика унутрашњег организовања на Универзитету, у складу са Законом о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 76/2005, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 – аутентично тумачење и 68/2015). Статутом Универзитета прецизније су уређени састав и рад органа Универзитета.

Основну организациону структуру Универзитета чине следећи органи:

- Савет као орган управљања,
- Ректор као орган пословођења,
- Сенат, као стручни орган,
- Студентски парламент као орган студената.

Универзитет има више стручних органа: Комисију за мултидисциплинарне пројекте, Комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, Комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује (стручне комисије); Комисију за квалитет, као и научноистраживачки центар, а може имати и друге стручне органе и радна тела одређене Статутом, или одлуком на основу Статута.

Статутом Универзитета утврђен је делокруг послова наведених органа, а одлуком о формирању других органа, односно помоћних тела, типа комисија, одбора и слично, одређује се њихов делокруг послова.

У Савету Универзитета, студенти имају четири представника. У Сенату, стручним органима и њиховим телима, студенти чине минимум 20% чланова. Поред тога, на Универзитету постоји и функција студента-проректора.

Рад посебних основаних комисија прати се на основу њихових редовних годишњих извештаја.

б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета	+++	Нема	0
Надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета	+++	Нема	0
Надлежности органа пословођења	+++	Нема	
Надлежности стручних органа	+++	Нема	0
Надлежности наставника и сарадника		Наставници и сарадници би могли у још већој мери бити укључени у активности на контроли квалитета	+

Надлежности студената	+++	Нема	0
Организација и функционисање система обезбеђења квалитета		Систем обезбеђења квалитета треба конкретизовати	+
Доношење корективних и превентивних мера на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета	+	Уочава се недостатак повратних информација о предузетим корекционим мерама	+++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Унапредити систем обезбеђења квалитета тако да обухвати све специфичности јединица у саставу Универзитета	++	Нема	0
Унапредити квалитет и поузданост инструмената (евалуационих упитника) којима се прати квалитет	+++	Нема	0
Установити начин редовног повратног информисања о предузетим корекционим мерама	+++	Без повратне информације нема делотворних измена у поступцима оцене и обезбеђења квалитета	0

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

На Универзитету континуирано делују органи који врше контролу квалитета у оквиру својих надлежности. У активности на контроли квалитета укључују се, Савет, ректор , проректори, Сенат, Комисија за квалитет.

Постоје могућности за унапређење постојећег система провере квалитета, нарочито тако што ће се увести посебан систем евалуације наставника, ненаставног особља и студијских програма јединица у саставу Универзитета, на нивоу Универзитета, тако да се добију још поузданији мерни инструменти. Спровођење препорука Комисије за квалитет је у надлежности ректора. О предузетим мерама ректор извештава надлежни стручни орган и орган управљања кроз редовне годишње извештаје. Ипак, у циљу унапређења контроле квалитета требало би обезбедити редовну повратну везу која би омогућила да се стекне јаснији утисак о променама у одређеној области у којој је установљена извесна слабост и о евентуалним тешкоћама које су онемогућиле да се постигне планирани квалитет. Ова повратна веза мора се учврстити и према јединицама у саставу Универзитета, како би се остварила пуна сарадња и пуна ефикасност механизама унутрашње контроле квалитета.

д) Показатељи и прилози за стандард 3

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор, центар) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута).

- Прилог 3.1.1. Одлука о именовању Комисије за квалитет
- Прилог 3.1.2. Опис рада Комисије за квалитет (извод из Статута)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Универзитет Унион и сви факултети у његовом саставу акредитовани су у поступку националне акредитације у складу са Законом о високом образовању у периоду 2008-2009. године, а факултети су прошли и други акредитациони циклус (2013-2015).

Сви студијски програми усклађени су са захтевима болоњског процеса и условима за акредитацију. Није посебно оцењиван квалитет студијских програма, с обзиром на то да су они акредитовани од стране надлежних органа.

На факултетима у саставу Универзитета Унион акредитовано је укупно 42 студијска програма различитих врста и нивоа студија (Прилог 4.1), док тренутно нису акредитовани студијски програми који би се реализовали непосредно на Универзитету, у складу са чланом 6. ст. 2. Статута Универзитета. Факултети усвајају студијске програме које остварују у складу са својим статутима и општим актима, уз сагласност Сената Универзитета. Промена студијских програма у обиму који не захтева нову акредитацију врши се на факултетима, у складу са њихових општим актима. На вебсајтовима факултета доступне су информације о студијским програмима који се спроводе конкретне школске године.

По врсти и степену студија, акредитовано је 16 програма основних академских студија за укупно 3294 студента, 16 програма мастер академских студија за укупно 470 студената, 6 програма докторских студија за 38 студената и 2 програма основних струковних студија за 30 студената. Укупно, на свим врстама и нивоима студија сваке школске године може да се упише 820 студената. Подаци показују јасну оријентацију ка академским студијама, односно ка покривању свих нивоа студија, а доступни програми докторскх академских студија и о тежњи за повезивањем студија са научноистраживачким радом, с обзиром на то да су четири од пет факултета у саставу Универзитета акредитовани и за обављање научноистраживачке делатности.

Студијски програми компатибилни су са европским студијским програмима, а на неким факултетима и са програмима у истим областима других високошколских установа у Србији, да би се избегао ризик да дипломци Универзитета Унион не могу да напредују у професији.

Универзитет Унион и факултети у његовом саставу имају дефинисане процедуре за праћење и анализу реализације студијских програма и успеха студената. Оне се обављају преко тела (комисија) задужених за обезбеђење и унапређење квалитета. Студенти су укључени у рад ових тела. Факултети, у складу са својим општим актима и стратешким документима, редовно (годишње или сваког семестра) спроводе анкетирање студената које обухвата и вредновање студијских програма. На неким факултетима студентске организације (студентски парламенти) обавезно учествују у том процесу и надзиру процес анкетирања. Резултате анкетирања факултети обавезно достављају Универзитету. Новим Правилником о самовредновању предвиђено је да ће Универзитет ове резултате обједињавати и објављивати на свом веб-сајту.

Факултети прате потребе тржишта рада, а неки од њих посвећују посебну пажњу организовању стручне праксе за студенте и облике наставе који подржавају укључивање студената у праксу. Могућа су унапређења у овој области.

Факултети у саставу Унинверзитета остварују комуникацију са студентима који су завршили студије, а на тај начин могуће је стећи увид и у проходност дипломаца на тржишту рада. Неки од факултета у саставу Универзитета установили су алумни организације студената.

Може се закључити:

- да су студијски програми факултета у саставу Универзитета добро конципирани, квалитетни, савремени студијски програми који не заостају за европским универзитетима;
- да се студијски програми реализују на добар начин, да су праћени одговарајућом литературом и да се настава изводи квалитетно;
- да су ефекти образовања наших свршених студената добри и да су дипломци ових факултета изнад просека у односу на опште знање и вештине дипломаца других, државних и приватних, факултета;
- да има места за побољшање студијских програма и њихово осавремењивање, али да је процес акредитације донекле успорио овакве промене и побољшања због тога што свака значајнија промена студијског програма захтева његову поновну акредитацију;
- да је могуће унапредити повезаност са праксом која се обезбеђује на факултетима у саставу Универзитета;
- да је потребно успоставити сталну праксу прикупљања информација од послодаваца, преставника Националне службе за запошљавање и других релевантних организација о квалитету студија и студијских програма на факултетима;
- да је потребно успоставити и одржавати алумни организације на свим факултетима у саставу Универзитета;
- да се и даље мора радити на поправљању угледа Универзитета и отклањању негативног мишљења које у неким институцијама још увек влада о приватним универзитетима и факултетима;
- да треба настојати да се даље интензивира међународна сарадња у односу на студијске програме, односно да се унапреди мобилност студената академских студија.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Сви студијски програми акредитовани и реакредитовани у законским роковима	+++		
Усклађеност циљева студијских програма са исходима учења		Исход учења није усклађен са циљевима студијских програма	0

Оријентисаност метода наставе ка	+++	Методи наставе нису орјентисани ка учењу и исходу учења	0
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења	+++	Систем оцењивања није заснован на мерењу исхода учења	0
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода	++	Велико ЕСПБ оптерећење студената које одузима време потребно за учење	+
Међусобна усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања	+++	Неусаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција стечених након одређеног циклуса образовања	0
Способност функционалне интеграције знања и вештина	+++	Неспособност функционалне интеграције знања и вештина	0
Поступци праћења квалитета студијских програма	++	Недостатак података потребних за праћење квалитета студијских програма	+
Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама	++	Недостатак повратних информација из праксе о компетенцијама свршених студената	+
Континуирано осавремењивање студијских програма	+++	Статичност и неосавремењивање студијских програма	0
Доступност информација о вавршном раду и стручној пракси	+++	Немогућност студената да се информишу о завршном раду и стручној пракси	0
Доступност информација о студијским програмима и исходима учења	+++	Недостатак информација о студијским програмима и исходима учења	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Цаље усклађивање циљева студијских програма са исходима учења	+++	Студијски програми не доносе жељене исходе учења	0
Цаље побољшање метода наставе које ће допринети још бољем исходу учења	+++	Нејасна методолошка слика о исходима учења	0

Систем оцењивања који ће бити Заснован искључиво на исходу учења	+++	Систем оцењивања који је у недовољној мери заснован на мерењу исхода учења	+
Потпуна усклађеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења	+++	Превелика ЕСПБ оптерећеност студената на уштрб времену потребном за учење	+
Још боља усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција након одређеног циклуса образовања	++	Неиспуњавање очекиваних компетенција након одређеног циклуса образовања	+
Потпуна функционална интеграција знања и вештина	++	Дисфункционална интеграција знања и вештина	+
Константна доступност података потребних за праћење квалитета студијских порграма	+++	Нетранспарентност података који служе за праћење квалитета студијских програма	0
Чешће ажурирање повратних информација из праксе о компетенцијама свршених студената	+++	Непостојање базе података о компетенцијама свршених студената	0
Додатно осавремењивање студијских програма	++	Застарелост студијских програма	0
Креирање прегледнијег центра информација о завршном раду и стручним праксама	+	Непостојање информација о завршном раду и стручним праксама	0
Потпуна транспарентност информација о студијским програмима и исходима учења	+++	Непостојање информација о студијским програмима и исходима учења	0

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизама за очување и унапређење квалитета студијског програма, може се закључити да је за квалитет студијског програма од највећег значаја континуирано осавремењивање свих акредитованих студијских програма, на чему факултети у саставу Универзитета континуирано раде, те нема опасности да ће у будућности програми постати застарели. Такође, требало би наставити са системом оцењивања који је заснован искључиво на исходу учења, како би се избегла евентуална субјективност. Информације о студијским програмима и њиховим очекиваним исходима, као и информације о завршном раду и стручним праксама, су транспарентне и доступне студентима. Такође, факултети се труде да добију повратне информације о знању и компентенцијама својих дипломаца.

Иако тренутно постоји потпуна усклађеност ЕСПБ оптерећења студената са активностима учења, на том пољу треба бити врло опрезан, како би се и у будућности задржала та равнотежа, те како се не би десило да ЕСПБ оптерећеност расте на уштрб времена потребног за учење.

Треба наставити са добром праксом укључивања студената у процесе вредновања квалитета студијских програма и настојати да се осигура веће ангажовање студената у овим активностима. Све релевантне примедбе студената треба редовно разматрати и отклањати недостатке.

Треба даље радити на успостављању међународне сарадње са установама у релевантним областима што би омогућило већу мобилност студената Универзитета.

Последњих година факултети у саставу Универзитета посвећују више пажње студентским праксама и са том праксом треба наставити. Такође, у даљем раду, требало би ставити акценат на успостављање сарадње са другим институцијама, као и наставити са прибављањем повратних информација од послодаваца и других релевантних организација.

д) Показатељи и прилози за стандард 4

Табела 4.1. Листа акредитованих студијских програмима који се остварују на самом Универзитету (назив и ниво акредитованог студијског програма, број студената, назив образовно-научниг односно образовно уметничког поља;)

<u>Табела 4.2. Број акредитованих студијских програмима који се остварују на свакој ВШУ</u> у саставу Универзитета по нивоима студија са акредитованим бројем студената за упис у прву годину студија

Табела 4.3. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних у прву годину студија) у претходне три школске године за акредитоване студијске програме који се остварују на ВШУ у саставу Универзитета. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке приказати по нивоима студија у уквиру одређеног образовно-научног, односно образовно-уметнучког поља

Прилог 4.1. Мишљење дипломираних студената о квалитету студијког програма и постигнутим исходима учења

- <u>Прилог 4.1.2. Београдска банкарска академија Факултет за банкарство,</u> осигурање и финансије
- Прилог 4.1.3. Правни факултет Универзитета Унион
- Прилог 4.1.4. Рачунарски факултет Београд
- Прилог 4.1.5. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић

Прилог 4.2. Задовољство послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

- <u>Прилог 4.2.2. Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање и финансије</u>
- Прилог 4.2.3. Правни факултет Универзитета Унион
- Прилог 4.2.4. Рачунарски факултет Београд
- Прилог 4.2.5. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Настава на свим факултетима у саставу Универзитета одвија се у складу са одговарајућим плановима рада који се односе како на наставу (предавања и вежбе, као и друге видове извођења наставе), тако и на друге активности (нпр. посете институцијама). Планови рада сачињавају се у складу са општим актима факултета. Факултети усвајају календаре наставе који су доступни на њиховим веб-сајтовима.

Такође, на веб-сајту, али и на друге начине (нпр. на огласним таблама факултета) објављују се спискови и распореди студената (углавном за вежбе које се организују за мање групе студената). Поред извођења редовне наставе, наставници су обавезни да објаве и редовне термине консултација за студенте.

На факултетима се воде одговарајуће евиденције о одржаној настави. На појединим факултетима, води се централни дневник рада, а на осталим то чини сваки наставник појединачно, за наставу коју држи.

Интерактивност наставе кроз редовно организоване вежбе и колоквијуме је саставни део наставног процеса. Редовно похађање предавања и вежби, као и полагање колоквијума представља неопходне видове предиспитних обавеза које се вреднују приликом полагања испита. Рад је организован у групама које су примерене стандардима и просторним капацитетима факултета у саставу Универзитета.

На студијама другог и трећег степена, на већини факултета заступљене су мање групе студената (до десетак), што је оптималан број у погледу одржавања квалитета наставе. Групе за вежбе у просеку имају тридесетак студената. Дакле, групе за рад по бројности одговарају стандардима који обезбеђују квалитет наставног процеса.

Радно ангажовање наставника и сарадника на свим студијским програмима задовољава прописане стандарде у погледу минималног укупног броја часова наставе и максималног броја часова активне наставе по недељама. У складу са стандардима, више од 70% наставника је у радном односу са пуним радним временом на сваком од студијских програма. За извођење вежби обезбеђен је потребан број сарадника.

На факултетима у саставу Универзитета редовно се организују предавања гостујућих професора и предавача из земље и иностранства. Такође, факултети посвећују пажњу организовању стручне праксе, као и облика наставе који подржавају укључивање студената у праксу, какве су нпр. правне клинике које су организоване на једном од факултета у саставу Универзитета. Неки факултети такође организују за студенте похађање различитих курсева који им омогућавају да стекну корисна стручна знања (нпр. у вези са коришћењем одговарајућих база података или за добијање неких врста сертификата).

У циљу унапређења наставног процеса већина факултета у саставу Универзитета организује и/или подржава активности усмерене на лично усавршавање, афирмацију и компетенције наставника и сарадника. То се остварује на различите начине, нпр. учешћем у трошковима учешћа наставника и сарадника на националним и мађународним научним скуповима, неговањем издавачке делатности, издавањем часописа, организовањем научних скупова и сл.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
компетентност наставника и сарадника	+++	преоптерећеност наставника на појединим предметима	+
доступност информација о терминима и плановима реализације наставе	++	немогућност студената да се благовремено обавесте о терминима и плановима реализације наставе	++
интерактивно учешће студената у наставном процесу	+	мала заинтересованост студената за учешће у наставном процесу	++
доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе	++	немогућност студената да се благовремено обавесте о студијским програмима, плану и распореду наставе	++
избор метода наставеи учења којима се постиже савладавање исхода учења	++	мала заинтересованост студената за нове методе наставе и учења	0
систематско праћење квалитета наставе и корективне мере	+++	неефикасност система праћења квалитета наставе и споро увођенје корективних мера	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
даље усавршавање наставника и сарадника; проширење наставног кадра	+++	недостатак одговарајућих стручњака на тржишту радне снаге	+
анимирање студената да се активније укључе у наставни процес	+	неприхватање студената да се активније укључе у наставни процес	+
даљи развој савременијег и једноставнијег интернет сајта, који се чешће ажурира	++	недостатак ефикасног модела комуникације између управе/наставног особља факултета и студената	0
већа примена савремених метода наставе	++	неприхватање савремених метода наставе и преоптерећење студената	0
увођење додатних механизама праћења квалитета наставе	+	усложњавање и бирократизација система праћења квалитета наставе и усложњавање процедура за усвајање оперативних корективних мера	++

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Квалитет наставног процеса могуће је додатно побољшати, и то на неколико различитих начина. Пре свега, треба наставити са увођењем савремених метода наставе, као и са

анимирањем студената да се активно укључе у сам наставни процес. Такође, потребно је пронаћи начине за побољшање комуникације између наставног особља на факултетима и студената, између осталог и путем размене информација преко веб-сајтова факултета. У овим областима неки од факултета наилазе на одређене препреке, пре свега оне које се тичу техничких и финансијских могућности, као и оних који подразумевају активније деловање студената и у теоријским сегментима наставног процеса.

Систем контроле квалитета потребно је константно унапређивати, користећи искуства функционисања постојећег система. Међутим, овај развој не би смео да додатно оптерети и бирократизује поступак контроле квалитета.

Коначно, треба унапредити механизме за анализирање резултата анкета за праћење и процену квалитета наставног процеса на факултетима на нивоу Универзитета.

д) Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Доказ о спроведеним активностима на Универзитету којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

- Прилог 5.1.1. Академија лепих уметности ТОДОРИС
- <u>Прилог 5.1.2. Београдска банкарска академија Факултет за банкарство,</u> осигурање и финансије
- Прилог 5.1.3. Правни факултет Универзитета Унион
- Прилог 5.1.5. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Научноистраживачки рад на факултетима у саставу Универзитета подстиче се кроз редовне активности путем истраживања и експерименталног развоја, издавањем научних публикација и часописа, организацијом научних скупова, и континуираним усавршавањем наставних кадрова и подршком младим стручњацима надареним за научноистраживачки рад.

Четири од пет факултета у саставу Универзитета акредитовани су и за обављање научноистраживачке делатности, а на два факултета се реализују усвојени програми научноистраживачког подмлатка.

У периоду на који се односи овај извештај, факултети су настојали да унапреде научноистраживачку делатност, нарочито у погледу интензивирања постојеће сарадње са другим високошколским установама и универзитетима ради реализације заједничких научноистраживачких пројеката. Сарадња се остварује и са међународним владиним и невладиним организацијама, као и са домаћим невладиним организацијама.

Наставници учествују у реализацији научноистраживачких пројеката чији су носиоци друге установе из Србије, а наставници неких факултета учесници су истраживачких пројеката које финансира ЕУ.

Факултети унапређују стручни рад свог наставно-истраживачког кадра (нпр. подстицањем стручног усавршавања наших наставника и сарадника на страним високошколским установама, објављивањем резултата научних и стручних радова у факултетском часопису са рецензијом, и др). Међународна сарадња у настави континуирано се остварује разменом наставника и сарадника са високошколским партнерским установама у иностранству.

Такође, на факултетима се редовно организују предавања гостујућих професора из иностранства. У периоду на који се односи овај извештај финансирани су и студијски боравци и учешће наших наставника и сарадника на стручним скуповима у иностранству. Ипак, могу се сагледати могућности за проширивање међународне сарадње са новим високошколским установама и међународним организацијама, применом постојећих модела добре сарадње факултета, његових наставника и сарадника са представницима бројних иностраних институција у систему високог образовања.

Факултети посвећују пажњу својој издавачкој делатности, а неки од факултета у саставу Универзитета у овој области остварују завидне резултате. Исто важи и за стручне и научне часописе које издају факултети. Кроз своју издавачку делатност факултети истовремено пружају и непосредну подршку наставницима и сарадницима у објављивању резултата научноистраживачког рада у факултетским часописима и другим посебним публикацијама Факултета.

У циљу дисперзије резултата до којих се дошло у научноистраживачком раду, факултети су у претходном периоду организовли стручне скупове.

Факултети континуирано раде и на унапређењу постојећих наставних програма и увођењу нових курсева који су усаглашени са резултатима научноистраживачког рада наставника и сарадника. Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног

рада наставника и сарадника подстиче се и кроз редовно годишње праћење и евалуацију свих релевантних активности.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника	++	Недовољан број стручних скупова на којима би се презентовали резултати постојећих истраживања и подстицала нова истраживања у појединим областима	+
Континуираност научноистраживачког процеса и међународне сарадње	+++	Недовољна сарадња са министарством науке и другим релевантним државним институцијама	++
Редовно годишње праћење и евалуација научноистраживачког рада наставника и сарадника	++	Недовољна техничка подршка и опремљеност за поједине облике научноистраживачког рада	+
Чланство и активно учешће наставног кадра у реномираним међународним организацијама и професионалним удружењима	++	Ограничена међународна сарадња са високошколским институцијама одређених земаља европског континенталног права (нпр. Француска)	++
Учешће наставника и сарадника у радним	++	Ограниченост финансијских средстава за	++
групама за израду прописа усклађених са европским стандардима (од значаја за придруживање ЕУ)		обезбеђење техничких и других услова за обављање научноистраживачког рада	
Публикација значајног броја научних радова у областима од стратешког значаја за интегративне процесе	+	Недовољна заинтересованост наставног кадра за поједине облике усавршавања које обезбеђује факултет (нпр. курсеви страних језика)	+

Унапређење постојећих и увођење нових наставних курсева као производ резултата научних истраживања	+++	Факултетски часописи нису на листи часописа са СЦИ-индексацијом	++
Подршка наставницима и сарадницима у објављивању резултата научноистраживачког рада у факултетском часопису и другим посебним публикацијама Факултета (монографије, зборници, и сл.)	++	Тешкоће у прибављању појединих релевантних публикација у области права	++
Активна сарадња факултета са другим високошколским установама и институцијама којом се подстиче објављивање резултата научног рада у различитим еминентним часописима и другим публикацијама	+++	Немогућност приступа наставника и сарадника важнијим међународним базама података у области права	++
Континуирана издавачка делатност у смислу издавања посебних публикација и факултетских часописа са рецензијом	+++		
Обезбеђивање прилика за стручно усавршавање наставника и сарадника у иностранству а нарочито факултетског подмлатка	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Већа ангажованост факултета ради повећања броја стручних скупова и размене знања	++	Погоршање опште економске ситуације која води умањењу доступних финансијских средстава	++

Рад на побољшању сарадње са		Недовољна отвореност за		
релевантним државним институцијама	+++	сарадњу појединих домаћих и иностраних институција	++	
Улагање средстава ради обезбеђења неопходних техничких услова за научноистраживачки рад	+	Недовољно стимулативна државна политика у области научноистраживачког рада	++	
Проширивање међународне сарадње са новим високошколским установама и међународним организацијама	+++	Слабија заинтересованост подмлатка за научноистраживачки рад у земљи	++	
Категоризација факултетских часописа у SCI-индексу	+++	Селективан избор радова за објављивање радова наставника и сарадника у часописима са SCI-индексацијом	+++	
Обезбеђење додатних средстава за проширење библиотечког фонда релевантним публикацијама у области права	++	Недостатак финансијских средстава за инвестирање ради унапређења техничких и других услова за обављање научноистраживачке делатности	+	
Омогућавање приступа реномираним светским базама података у области права и других релеваних друштвених наука	++	Неповољна друштвена политика у односу на постојање и рад приватних високошколских установа	+	
Повољнији општи услови за стручно усавршавање научноистраживачког подматка у иностранству	+	Одлив научноистраживачкох кадра у друге друштвене сфере	++	
Промена опште друштвене политике у области образовања ради подстицања шире научне сарадње у земљи и иностранству	+++	Ограничена могућност даљег улагања у формирање научноистраживачког подмлатка	+	

Континуирана подршка факултета укључивању резултата научноистраживачког рада у постојеће и нове наставне програме	+++		
Веће могућности за објављивање резултата научноистраживачког рада наставника и сарадника у часописима са СЦИ-индексацијом	++		

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

Из наведеног се може закључити да постоји низ показатеља континуираног деловања факултета на пољу обезбеђивања и побољшања квалитета научноистраживачког, образовног и стручног рада. То се посебно односи на активно учешће наставника и сарадника у научноистраживачким пројектима у земљи и иностранству, подршку факултета деловању и усавршавању наставног кадра, како кроз издавачку делатност и активну сарадњу са другим високошколским установама и институцијама.

Са друге стране, могу се сагледати могућности за проширивање међународне сарадње са новим високошколским установама и међународним организацијама, пре свега применом постојећих модела добре сарадње факултета, његових наставника и сарадника са представницима бројних иностраних институција у систему високог образовања.

Факултети континуирано ради на унапређењу постојећих наставних програма, али и увођењу нових курсева који су усаглашени са резултатима научноистраживачког рада наставника и сарадника.

У вези са тим, приметна је потреба за обезбеђивањем појединих релевантних публикација у циљу обогаћивања наставне литературе, што се делом настоји превазићи обезбеђењем додатних средстава за проширење библиотечког фонда, издавачку делатност факултета, као и путем сарадње, односно разменом релевантне литературе са другим високошколским установама у земљи и иностранству. Потенцијалну препреку може престављати погоршање опште економске ситуације у земљи као и недовољна отвореност за сарадњу појединих институција. Ипак, може се очекивати да позитивне тенденције у општој друштвеној политици у области образовања, пре свега у смислу подстицања шире научне сарадње у земљи и иностранству, умање могућност остваривања наведених ризика.

Обједињеност образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника подстиче се и кроз редовно годишње праћење и евалуацију наведених активности. У вези са наведеним, приметна је недовољна техничка подршка и опремљеност за поједине облике образовног и научноистраживачког рада која се може превазићи улагањем додатних средстава ради обезбеђења неопходних техничких услова, као и омогућавањем приступа реномираним светским базама података.

Факултети улажу напоре да обезбеде прилике за стручно усвршавање научног кадра, посебно научног подматка, кроз организовање и подршку стручним скуповима. Као потенцијална препрека овом процесу може се сагледати недовољно стимулативна државна политика у области научноистраживачког рада, која за последицу може имати слабију заинтересованост превасходно подмлатка за научноистраживачки рад, али

се може претпоставити да кључни значај у превазилажењу наведене опасности пре свега имају континуирани напори факултета у циљу даљег ширења међународне сарадње. Факултети би требало да у будућности посебну пажњу посвете унапређењу издавачке делатности у циљу подстицања објављивања резултата научноистраживачког рада.

д) Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Списак текућих научноистраживачких/уметничких пројеката који се реализују на самом Универзитету.

Табела 6.2. Број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколским установама у саставу Универзитета.

- <u>Табела 6.2а Број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколским установама у саставу Универзитета.</u>
- <u>Табела 6.26 Број текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у институтима у саставу Универзитета.</u>

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата према критеријумима Министарства у високошколским установама у саставу Универзитета у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља у претходне три године

- Табела 6.3а Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата према критеријумима Министарства у високошколским установама у саставу Универзитета у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља у претходне три године
- Табела 6.36 Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата према критеријумима Министарства у институтима у саставу Универзитета у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља у претходне три године

Табела 6.4. Број SCI и ССЦИ индексираних радова у високошколским установама у саставу Универзитета у претходне три године.

- Табела 6.4а Број SCI и ССЦИ индексираних радова у високошколским установама у саставу Универзитета у претходне три године.
- <u>Табела 6.46 Број SCI и ССЦИ индексираних радова у институтима у саставу Универзитета у претходне три године.</u>

<u>Табела 6.5. Списак одбрањених докторских дисертација на Универзитету у претходне</u> три године са резултатима докторских дисертација који су објављени у часописима са рецензијом

Табела 6.6. Број одбрањених докторских дисертација на високошколским установама у саставу Универзитета, са бројем публикација у часописима са рецензијом који приказују резултате докторске дисертације, у претходне три године у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља

Табела 6.7. Број текућих стручних и уметничких пројеката чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколским установама у саставу Универзитета у оквиру одговарајућег образовно-научног односно образовно уметничког поља

- <u>Табела 6.7а. Број текућих стручних и уметничких пројеката чији су руководиоци</u> наставници стално запослени у високошколским установама у саставу Универзитета
- <u>Табела 6.76. Број текућих стручних и уметничких пројеката чији су руководиоци</u> наставници стално запослени у институтима у саставу Универзитета

Табела 6.8. Број ментора према тренутно важећим стандардима за испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовно-уметничког поља, и однос броја ментора и укупног број наставника у високошколским установама у саставу Универзитета.

Прилог 6.1. Награде и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос броја SCI и SSCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколсколским установама у саставу Универзитета у уквиру одређеног образовно-научног, односно образовно-уметнучког поља

Прилог 6.4: Подаци о научним институтима у саставу Универзитета (број запослених са одговарајућим научним звањима)

Прилог 6.5: Подаци о осталим институцијама у оквиру Универзитета

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника, чији је циљ провера квалитета наставника и сарадника. Поступак је уређен Правилником о начину и поступку заснивања радног односа наставника и стицања звања наставника и сарадника.

Поступак избора наставника врши Универзитет, на основу предлога комисија које именују факултети. Поступак спровођења конкурса и састав комисије за спровођење конкурса прописани су статутима факултета. Поступак на Универзитету се спроводи у складу са Законом о високом образовању, а на основу реферата који израђује комисија коју именују факултети. Приликом оцене стручног рада наставника, као и педагошких способности, из израђених реферата може се видети да су комисије водиле рачуна о следећим елементима: 1) Објављеним публикацијама и њиховом значају за развој науке, посебно уџбеницима и монографијама; 2) Учешћу у научним и другим пројектима; 3) Учешћу на међународним и домаћим научним скуповима; 4) Менторском раду са подмлатком; 5) Учешћу у завршним радовима на свим нивоима студија; 6) Мишљењу студената исказаном кроз анкету. На основу одлуке Универзитета о избору у звање наставника и реферата о стручном раду и педагошким способностима, декан факулета доноси одлуку о ангажовању наставника. Сличан поступак примењује се и приликом избора сарадника, али се он спроводи на нивоу факултета.

У складу са општим актима факултета, наставници су обавезни да периодично достављају факултетима податке о свом стручном и педагошком раду. Они то обично чине приликом сачињавања годишњих извештаја о раду факултета.

Наставници и сарадници факултета у саставу Универзитета су у току претходне три академске године објавили 394 научна рада (у категоријама M10, M20, M40 и M50), на српском, енглеском, немачком и француском језику.

Факултети такође придају пажњу усавршавању наставног кадра и у ту сврху одвајају одређена средства из факултетског буџета. Расположива средства издвајају се нпр. за организовање семинара на факултетима, учешће наставника и сарадника на конференцијама и усавршавањима у иностранству и сл. Где је то било могуће, факултети су закључивали споразуме о сарадњи са одговарајућим институцијама, удружењима или коморама, чиме се обезбеђује комуникација између академског особља и релеватних професионалних удружења.

На административним и техничким пословима на факултетима у саставу Универзитета са пуним радним временом ангажована су 72 запослена, а у оквиру Секретаријата Универзитета двоје запослених.

Поред квантитативних индикатора предвиђених стандардима за акредитацију, факултети у циљу избора ваннаставног особља оцењују и његов рад. Студенти периодично оцењују рад стручних служби, а према резултатима евалуације дају се препоруке за побољшање њиховог рада и израде анализе потреба за ваннаставним кадром. Ови подаци објављују се и кроз годишње извештаје о раду факултета.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT ПРЕДНОСТИ СЛАБОСТИ Повремене потешкоће у примени Јавностпоступка и услова нових стандарда студирања и за избор +++ наставника и сарадника извоћења наставе Поштовање минималних Ограничена средства критеријума за избор у звање континуирано усавршавање +++ +++ наставника и сарадника у наставника у пољу друштвенохуманистичких наука иностранству Фаворизовање Осредњи резултати научноистраживачког погледу објављивања научних и ++ потенцијала кандидата за стручних радова у наставника/сарадника, као и висококатегорисаним часописима његових педагошких способности Континуирано (на годишњем нивоу) праћење педагошких, ++ истраживачких и стручних активности наставника и сарадника Континуирано усавршавање наставника и ++ сарадника Континуирана евалуација ++ педагошког рада наставника и сарадника од стране студената и уважавање добијених резултата Континуирана евалуација рада адиминистративног особља, ++ нарочито у односу према студентима Вначајни резултати наставника и сарадника у научно-истраживачким ++ и другим пројектима у којима су учествовали Повезаност Факултета/академског особља ++ са различитим професионалним удружењима на реализацији зајединичких или сопствених пројеката (а на основу потписаних споразума о сарадњи између Факултета и професионалних удружења) МОГУЋНОСТИ ОПАСНОСТИ Развијање постојећих облика Незадовољавајућа економска

ситуација

сарадње и

заснивање нових облика сарадње са

универзитетима и другим

субјектима на међународном плану			
ради усавршавања наставника и			
сарадника			
Подстицање усавршавања		Недовољна досупност свих фондова	
наставника и	++	Европске уније у овој области за	+
сарадника у иностранству		усавршавање наставника и сарадника	
омогућавањем тромесечног			
плаћеног одсуства или			
дужевременог неплаћеног одсуства			
Повезивања Факултета/наставника		Неједнаки третман	
И	++	приватних високо-	++
сарадника са другим релевантним		образовних установа у односу на	
професионалним удружењима и		државне	
установама			
Усавршавање наставника и		Недовољно разумевање основних	
сарадника путем организовања	+	проблема у области високог	++
стручних обука и саветовања за		образовања од стране оних који	
запослене у државним		доносе политичке одлуке	
Органима			
		Примамљивост услова	
		усавршавања и	+
		запошљавања у иностранству	
		Ограничене могућности	
		објављивања научних и стручних	++
		радова у високовреднованим	
		часописима	

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

- Подстицати развој наставног кадра организовањем саветовања и семинара о новим наставним методама и техникама по моделу едукација едукатора, како на појединачним факултетима у саставу Универзитета, тако и на Универзитету, што би требало да допринесе и размени искустава између наставника са различитих факултета.
- Подстицати наставнике и сараднике да објављују радове у референтним часописима, истовремено настојећи да се факултетским часописима (на факултетима у саставу Универзитета који издају научне часописе) обезбеди припадајуће место на листи категорисаних научних публикација.
- Подстицати факултете у саставу Универзитета који то до сада нису чинили да успоставе своје научне часописе и пружити им подршку, пре свега кроз размену информација и добре праксе, у стицању адекватне категоризације у поступку који спроводи надлежно министарство.
- Унапредити постојеће студентске анкете у циљу прибављања прецизнијих података за доношење закључка о квалитету наставника и сарадника, а где је то могуће, успоставити праксу електронског попуњавања студентских анкета.

д) Показатељи и прилози за стандард 7:

<u>Табела 7.1. Број наставника ангажованих на високошколским установама у саставу Универзитета (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)</u>

<u>Табела 7.2. Број сарадника ангажованих на високошколским установама у саставу Универзитета (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)</u>

Табела 7.3. Однос укупног броја студената и броја запослених наставника у високошколским установама у саставу Универзитета.

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника на Универзитету:

- Прилог 7.1. Правилник Универзитета
- Прилог 7.1.1. Правилник Академије лепих уметности ТОДОРИС
- <u>Прилог 7.1.2. Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање и финансије (извод из Статута)</u>
- Прилог 7.1.3. Извод из Статута Правног факултета Универзитета Унион
- Прилог 7.1.4. Правилник Рачунарског факултета Београд
- <u>Прилог 7.1.5. Правилник Факултета за правне и пословне студије др Лазар</u> Вркатић

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Систем провере квалитета и избора будућих студената успостављен је на факултетима у саставу Универзитета, с обзиром на то да се на њима реализују сви студијски програми. Конкурсе за пријем нових генерације студената објављује Универзитет најмање пет месеци пре почетка школске године за све студијске програме.

Процедура пријема студената објављује се благовремено и на веб-сајтовима факултета, а информације у вези са уписом су доступне путем одговарајућих информатора и краћих водича за студенте (летака) који се могу пронаћи и на веб-сајтовима факултата. Процедура и критеријуми за упис предвиђени су статутима факултета.

Факултети у саставу Универзитета не праве разлику у погледу критеријума за упис по било ком основу, односно исти критеријуми примењују се на све пријављене кандидате без обзира на расу, пол, вероисповест, национално и социјално порекло, политичко и друго мишљење, сензорног или моторног хендикепа и друге елементе. Чланом 122. Статута Универзитета гарантовано је право студената на равноправност, различитост и заштиту од дискриминације, а сличне одредбе садрже и акти факултета.

Осим приликом уписа, селекција која обезбеђује квалитет спроводи се и током студија, преко оцењивања и права на упис наредне године. Оцењивање и услови за упис наредних година студија уређени су актима факултета. Стопе успешности студената на факултетима у саставу Универзитета приказане су у Табели 8.1.

Све информације у вези са студијама, студенти добијају преко веб-сајтова факултета, као и информатора који су доступни у штампаном и електронском облику. На тај начин обавештени су да је похађање наставе обавезно, како предавања тако и вежби. Такође, студентима је омогућено да сваке недеље посећују консултације код предметних наставника. Консултације су обавезне за наставнике и одржавају се у сваком семестру,

без обзира да ли се у истом периоду одржавају и предавања из истог предмета. Поред тога, наставници и сарадници имају *e-mail* адресе познате студентима преко којих студенти могу, без устручавања, постављати питања у вези са наставом.

Начин оцењивања саставни је део плана извођења наставе на сваком од предмета и студенти се са начином оцењивања упознају на почетку наставе на том предмету, а исте информације чине се доступним и на веб-сајтовима факултета. Резултати оцењивања се континуирано прате. Захваљујући рачунарској обради података после сваког испитног рока могуће је анализирати успех студената, по појединим предметима, као и укупан успех током студирања. Начини полагања испита, правила понашања на испиту, начин оцењивања на испиту, критеријуми за вредновање предиспитних обавеза и систем уписивања оцена детаљно су објашњени у одговарајућим факултетским правилницима, који су такође доступни на веб-сајтовима факултета. Такође, неки факултети у саставу Универзитета имају и правилнике о дисциплинској и материјалној одговорности студената и санкционишу свако непримерено понашање студената, посебно у вези са спровођењем испита и забраном плагирања.

Механизми за процену и контролу процедура оцењивања предвиђени су путем процедура за подношење приговора на оцену добијену на испиту и/или могућности полагања испита пред комисијом. Ове процедуре предвиђене су општим актима факултета.

Студентима су на располагању факултетске библиотеке са свом уџбеничком литературом, као и читаонице. Не неким факултетима, на рачунарима који су на располагању студентима бесплатно су инсталиране одговарајуће базе података. Поред наведених, факултети и на друге начине подстиче стицање компетенција студената путем обезбеђивања практичних знања (пракса у судовима и код адвоката), такмичења, размене студената, обуке за пружање правне помоћи, летњих школа права, награда, и др.

Такође, на неким факултетима у саставу Универзитета развој студената подстиче се и доделом стипендија из факултетских фондација или фондова (нпр. студенте Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић награђује Фондација др Лазар Вркатић), односно организовањем наградних такмичења из одређених области за студенте. Додела стипендија и наградна такмичења мотивишу студенте на остваривање бољих резултата у току студирања.

Студентима је омогућено студентско организовање, пре свега кроз студентске парламенте на факултетима и на Универзитету. Избор и функционисање парламената на факултетима, а посебно начин њиховог учешћа у раду других органа (наставно-научним већима, саветима факултета и сл.) и тела факултета (нпр. дисциплинској комисији на факултетима на којима она постоји), уређени су статутима и другим општим актима факултета. Студентски парламент Универзитета има свој правни основ у Статуту Универзитета (пре свега у чл. 70. Статута).

Студентски парламент је орган Универзитета који преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова. Студентски парламент Универзитета чине представници студентских парламената факултета у саставу Универзитета Унион, и то по три представника сваког од студентских парламената. У стручним органима и телима Универзитета у којима се одлучује о питањима од значаја за студенте, студенти чине најмање 20% чланова.

Поред студентских парламената, студенти на факултетима могу, а то и чине, да оснивају и друга удружења.

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ		
Доступност информација везаних за упис нових студената		Слабији просек студената који се уписују	0	
Уходана, јасно дефинисана и ефикасна процедура пријема студената		Слаба пролазност на појединим предметима	+	
Поштовање равноправности и једнакости студената		Слабо разумевање испитне материје због нередовног похађања предавања	+	
Доступност процедура и критеријума оцењивања и примена корективних мера	++	Архитектонска немогућност коришћења лифта и монтаже рампе за инвалиде	+-	
Објективност, коректност и етички приступ професора у оцењивању	+++	Дужина трајања студија	+	
Студентско организовање и учествовање у одлучивању		Чести захтеви студената за применом корективних мера у оцењивању	+	
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ		
Примена високих критеријума оцењивања производи квалитетне дипломце и добру основу за даље школовање		Губитак студената услед високог критеријума оцењивања	+-	
Проширивање практичних знања и компетенција студената		Незадовољство студената због неразумевања метода и критеријума оцењивања	+	
Студентско организовање и координација на вишем нивоу	+			
Већи допринос студената раду и развоју Факултета	+			

ц) Предлог мера и активности за побољшање квалитета

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизама за очување и унапређење квалитета студената може се закључити да је за квалитет студената најважнији ниво ангажованости студената у свим питањима везаним за студије. Обавезно похађање наставе, предавања и вежби, коришћење библиотечких ресурса и информисање студената преко сајта и студентске службе Факултета пресудно је за њихов успех на студијама. Факултети, применом корективних мера и праћењем пролазности студената, утичу на објективност, коректност и етички приступ наставника приликом оцењивања студената. Свест наставника да се ови параметри прате доприноси одржавању оваквог приступа студентима.

На већини факултета у саставу Универзитета потребно је предузети активности како би се повећао упис студената на све студијске програме. Такође, факултети би могли да врше детаљније анализе квалитета уписаних студената по успеху из средње школе, резултатима пријемног испита, и по типу средње школе из које долазе. Овакве информације су потребне да би се извршиле процене и одредила циљна група потенцијалних студената.

Студенти јесу организовани у студентске организације, и њихови представници су чланови органа и комисија Факултета, али и даље ретко узимају активно учешће у раду истих и тиме своју улогу своде на минимум. Студенте би требало додатно охрабрити и помоћи им да својим радом дају већи допринос унапређењу како наставних, тако и ваннаставних активности студената.

На факултетима на којима такве процедуре нису довољно разрађене, требало би унапредити активности у вези са спречавањем преписивања или других врста злоупотреба на испитима, а тамо где процедуре постоје могуће их је унапредити и додатно анализирати резултате примењених мера. На свим факултетима у саставу Универзитета требало би спроводити мере у циљу бољег информисања студената о концепту академске честитости и забрани плагирања, а те активности неопходно је спроводити у сарадњи са студентским парламентима и другим студентским организацијама.

д) Показатељи и прилози за стандард 8

Табела 8.1. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСП бодове (60, 37-60, мање од 37) по нивоима студија за студијске програме који се остварују на ВШУ у саставу Универзитета, у оквиру одређеног образовно-научног односно образовно-уметничког поља. Податке приказати за све високошколске установе у саставу Универзитета.

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

- Прилог 8.1.1. Академија лепих уметности ТОДОРИС
- <u>Прилог 8.1.2.1 Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање и финансије упис на основне и мастер студије</u>
- <u>Прилог 8.1.2.2 Београдска банкарска академија Факултет за банкарство,</u> осигурање и финансије упис на основне и мастер студије
- Прилог 8.1.3. Правни факултет Универзитета Унион
- Прилог 8.1.4. Рачунарски факултет Београд
- Прилог 8.1.5. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

- Прилог 8.2.1. Академија лепих уметности ТОДОРИС
- <u>Прилог 8.2.2. Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање и финансије</u>
- Прилог 8.2.3. Правни факултет Универзитета Унион
- Прилог 8.2.5. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић

Прилог 8.3 Правилник о награђивању најбољих студената

- Прилог 8.3.3. Правни факултет Универзитета Унион
- <u>Прилог 8.3.5.</u> Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић линк на веб-сајт Фондације др Лазар Вркатић

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Универзитет је усвојио Правилник о издавачкој делатности и упбеницима (Прилог 9.1.1.) ради уређења издавачке делатности и обезбеђења квалитета уџбеника и других публикација. Издавачка делатност је поверена Центру за издавачку делатност (као организационој јединици у саставу Универзитета, без статуса правног лица), до чијег оснивања се овом делатношћу непосредно баве Сенат и Секретаријат Универзитета. Издавачка делатност Универзитета обухвата: издавање уџбеника, скрипти и часописа; издавање монографија и студија; издавање компакт дискова, аудио и видео публикација; издавање других публикација. Правилник предвиђа стандарде квалитета публикација и њихову контролу. Тако, садржина уџбеника мора да одговора циљевима реализације студијског програма и програма предмета за чије се савлађивање користи; уџбеник мора да буде логично структуриран тако да делови и поглавља буду заокружене целине повезане логичним редоследом; упбеник мора бити написан тако да материја буде јасно изложена; уцбеник мора да буде написан академским, неутралним стилом, а обим уцбеника треба да буде у складу са оптерећењем студената на том предмету, према броју ЕСП бодова на предмету. Ови стандарди се сходно примењују на помоћне уџбенике и скрипта као и на друге публикације. Предвиђено је да се квалитет уџбеника и монографија и других сличних публикација контролише путем рецензије целог дела. Универзитет се до сада није бавио издавачком делатношћу што се правда првенствено тиме што не поседује сопствени студијски програм те нема потребе за издавањем уџбеничке литературе.

Правилник о издавачкој делатности и уџбеницима предвиђа да факултети могу да донесу своје опште акте којима уређују сопствену издавачку делатност, што су сви факултети у саставу Универзитета и учинили (Рачунарски факултет — Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности (Прилог 9.1.2), Правилник о уџбеницима — Правни факултет Универзитета Унион у Београду (Прилог 9.1.3.), Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић — Правнилник о уџбеницима и издавачкој делатности (Прилог 9.1.4), Београдска банкарска академија — Факултет за банкарство, осигурање и финансије — Правилник о уџбеницима и другој наставној литератури (Прилог 9.1.5.), Академија лепих уметности Тодорис - Правилник о издавању уџбеника (9.1.6)).

Као што је речено, Универзитет не организује ниједан студијски програм, те се проблематика квалитета уџбеника, литературе и библиотечких и информатичких ресурса има сагледавати са аспекта појединих факултета у саставу Универзитета. Издавање уџбеника се одвија на факултетима у његовом саставу, односно факултети обезбеђују студентима уџбенике, учила и помоћна наставна средства и другу литературу потребну за савладавање градива и старају се о њеном квалитету. На факултетима постоје скриптарнице у којима студенти могу да купе, односно добију уџбеничка издања наставника и сарадника. У библиотекама факултета се такође налазе примерци

уџбеничке литературе, а материјали потребни за (лакше) савлађивање градива се чине доступним и путем факултетских сајтова.

Сви факултети имају одговарајући простор за библиотеку, одговарајући библиотечки кадар (осим Правног факултета Универзитета Унион у Београду, чији се библиотечки фонд повећао те постоји потреба за још једним библиотекаром), а библиотечки фондови задовољавају потребе студената у погледу наставне и друге литературе (Табела 9.1.). Факултети су истовремено и издавачи наставне литературе за своје студентске програме, док се углавном не баве широм издавачком делатношћу (Академија лепих уметности Тодорис, Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић и Рачунарски факултет се не баве издавањем публикација које нису везане за потребе наставе, док Правни факултет Универзитета Унион у Београду и Београдска банкарска академија — Факултет за банкарство, осигурање и финансије имају ширу издавачку делатност).

На свим факултетима је настава из сваког предмета покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. У складу са општим актом, факултети систематично прате, оцењују квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима. Унутрашњим актима факултета одређена је стална провера квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса. Контролу квалитета уџбеника на факултетима врше рецензенти и одбори/комисије за издавачку делатност, комисије за квалитет/самовредновање, као и наставно-научна већа (наставно-уметничко веће на Академији лепих уметности), а студенти периодично вреднују квалитет и доступност уџбеника. Према извештајима о самовредновању факултета у саставу Универзитета, који су коришћени за састављање овог извештаја, уџбеничка литература је квалитетна и перманенто се прати њен квалитет и задовољство студената истом.

У чила која не задовољавају стандард бивају побољшана или повучена из наставе и замењена квалитетнијим. Иако, универзитетски и факултетски библиотечки фондови задовољавају потребе студената и непрекидно се увећавају, поједини факултети констатују да постојећи библиотечки фонд и доступне базе података не задовољавају потребе истраживача (Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић и Академија лепих уметности Тодорис).

Такође, студентима су обезбеђене читаонице на свим факултетима, као и простор за коришћење информационих технологија (тзв. интернет сала) са одговарајућом опремом и стручним кадром на располагању. За ажурирање података и вести на званичном сајту Универзитета ангажовано је стручно лице, а у обављању поменутог посла учествују и запослене у Секретаријату Универзитета. Када су у питању факултети у саставу Универзитета, послове ажурирања сајта врше стручна лица. Студенти на свим факултетима систематски се упознају са начином рада у рачунарским центрима и библиотекама, а коришћење библиотеке и приступ фонду на свим факултетима је обезбеђен најмање 12 часова дневно. У свим факултетским библиотекама је обезбеђен стручан и компетентан кадар, у складу са националним и европским стандардима, осим на Правном факултету Универзитета Унион у Београду на којем је потребно ангажовање још једног библиотекара, имајући у виду повећање библиотечког фонда. На Рачунарском факултету је уочена потреба за већим бројем места у читаоници.

Универзитетска библиотека је успостављена електронски и налази се у систему COBISS.SR о чему је закључен уговор са Народном библиотеком Србије који доставељамо у прилогу (Прилог 9.0). Преко сајта Народне библиотеке Србије се може видети да универзитетска библиотека постоји и да се налази у систему COBISS. Библиотека се води под шифром 70604,Унион. Библиотека функционише у COBISS систему, а факултети у саставу Универзитета су издвојили један број библиотечких јединица које су уведене у библиотечки регистар COBISS-а као библиотечке јединице Универзитета. Њен фонд чине и примерци докторских дисертација које су одбрањене на факултетима у саставу Универзитета, а примерци истих у електронској форми се налазе у универзитетском репозиторијуму. Постојање универзитетске библиотеке предвиђено је и Статутом Универзитета. Библиотека није још увек просторно издвојена од библиотека факултета, али се све јединице ове библиотеке могу добити преко факултетских библиотека, што задовољава све потребе корисника.

Када су у питању рачунарске лабораторије, Универзитет их не поседује за сада (због непостојања универзитетског студијског програма), али располаже информатичким ресурсима потребним за сопствено функционисање (Табела 9.2.). Али, рачунарске лабораторије/учионице су обезбеђене на факултетима у саставу Универзитета, као и сви други потребни информатички ресурси (Табела 9.2.). Тако, на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, у оквиру рачунарске лабораторије студентима је на располагању 42 савремено опремљених рачунара у Новом Саду и 25 у Нишу. Рачунари у рачунарској учионици пружају приступ интернету. Све учионице опремљене су рачунаром, пројектором и видео-бимом, односно поседују неопходна аудио-визуелна средства за извођење савремене наставе. На свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. На пословима одржавања информационог система ангажовано је неколико стручњака, који одржавају опрему, старају се о локалној мрежи и weб презентацији Факултета. Рачунарска и комуникациона инфраструктура и опрема редовно се одржава и осавремењава. Од 2012. године студентима је на располагању портал Moodle у оквиру сајта факултета. Преко овог портала, студенти имају могућност да континуирано прате садржај и обим наставне материје, која се изводи на предавањима и вежбама, да путем овог портала директно решавају постављене задатке, комуницирају са предавачима и директно добију све неопходне информације о предиспитним садржајима (интернет адреса: http://e- learn.fpps.edu.rs/).

Рачунарски факултет обезбеђује читаоницу, као и учионице са рачунарима који имају приступ како ресурсима интерне мрежа тако и интернет ресурсима. Студентима су на располагању учионице са укупно 100 рачунара као и лабораторија за рачунарске комуникације и центар за развој софтвера. Факултет и поред великог броја рачунара намењених за рад студената, планира да у наредном периоду повећа број рачунара ради додатног подизања квалитета наставе. Повећање броја рачунара је неопходно и због старости постојеће опреме. Правилник о коришћењу рачунарског центра дефинише правила коришћења рачунарских ресурса факултета. Библиотека Рачунарског факултета садржи и примерке књига неопходних за извођење наставе, чији су аутори наставници и сарадници са Рачунарског факултета. Уколико нема адекватног материјала у библиотеци или скриптарници, наставници и сарадници, по правилу, достављају студентима одговарајуће скрипте и други наставни материјал (у електронској или штампаној форми). Уочена је и потреба за већим бројем места у читаоници.

На Правном факултету Универзитета Унион у Београду такође је могуће електронски претраживати библиотечку грађу, а корисници могу користити услугу аутоматске позајмице библиотечке грађе. За заинтересоване кориснике организује се током сваке радне

недеље једнодневна бесплатна обука за електронско претраживање библиотечког фонда помоћу програма COBISS. У саставу библиотеке је читаоница, у којој је обезбеђено wireless повезивање свима који би користили властите «лап-топ» рачунаре. Комисија констатује да су захтеви испуњени, осим када је у питању број библиотекара (библиотека има преко 9000 јединица, има читаоницу, али нема два већ једног библиотекара и једног књижничара). С друге стране, коришћење електронских база података и могућност аутоматске позајмице доприносе ефикасности рада библиотечког особља у тој мери да нису уочени практични проблеми у раду библиотеке упркос недовољном броју запосленог особља. Рад библиотеке се посебно евалуира у анкетама студената.

Слично је и са библиотеком Београдске банкарске академије — Факултета за банкарство, осигурање и финансије, библиотечки фонд се може електорнски претраживати, а корисници могу користити услугу аутоматске позајмице библиотечке грађе и постоји повезаност са електронским претраживањем библиотечког фонда помоћу програма COBISS. У саставу библиотеке је читаоница, а студентима и осталим корисницима је доступна компјутерска лабораторија прикључена на интернет.

Библиотека Академије лепих уметности располаже са три читаонице и једним рачунаром, где услуге истовремено може користити 13 корисника. За наставу из области рачунарства студентима Менаџмнта у уметности и новинарства је обезбеђен рачунарски центар са укупно 22 рачунара на којима је инсталиран сав софтвер који је студентима неопходан у раду. Са свих рачунара је обезбеђен приступ интернету. Студенти дизајна ентеријера, графичког дизајна и костима имају на располагању 30 рачунара распоређених по департманима. Студентима сликарства и музичких уметности је такође обезбеђен приступ интернету и коришћење рачунара.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Издавачка делатност на факултетима у саставу Универзитета	+++	Непостојање издавачке делатности на Универзитету	++
Задовољавајући библиотечки фонд на свим факултетима		Ограниченост просторног капацитета библиотеке и радног времена	++
Покривеност предмета уџбеницима и училима на свим факултетима	+++	Оскудни информатички ресурси на Универзитету	+
Постојање информатичких ресурса на свим факултетима		Незадовољавајући библиотечки фонд и базе података за потребе истраживача на појединм факултетима	++
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Повећање и проширивање библиотечког фонда.		Ограничена средства и просторни капацитети за проширење библиотечког фонда.	++

Увођење информационих помагала за осавремењивање логистике	Ограничена финансијска средства за ојачавање информатичких ресурса	+++	

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Универзитет, преко факултета у свом саставу, испуњава стандард 9, имајући у виду да нема свој студијски програм који би захтевао постојање одговарајућих уџбеника, посебних библиотечких и информатичких ресурса и да су они којима располаже задовољавајући. Универзитет ће настојати да побољша постојеће ресурсе, као и да активира издавачку делатност. Када су у питању поједини факултети, на Правном факултету Универзитета Унион у Београду је утрђено постојање потребе за још јединим библиотекаром, имајући у виду повећање обима библиотечког фонда. Такође, на појединим факултетима (Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић и Академија лепих уметности Тодорис) је непоходно обогатити библиотечки фонд и постојеће базе података за потребе истраживача.

д) Показатељи и прилози за стандард 9

<u>Табела</u> 9.1. <u>Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи</u> Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.0. Уговор са Народном библиотеком Србије о оснивању библиотеке

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

- Прилог 9.1. Правилник Универзитета
- Прилог 9.1.1. Академија лепих уметности ТОДОРИС
- <u>Прилог 9.1.2. Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање</u> и финансије
- Прилог 9.1.3. Правни факултет Универзитета Унион
- Прилог 9.1.4. Рачунарски факултет Београд
- Прилог 9.1.5. Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Организација Универзитета усаглашена је са одредбама Закона о високом образовању и у потпуности је уређена Статутом. У складу са овим основним правним актом, конституисани су и сви органи Универзитета.

Основну организациону структуру Универзитета чине следећи органи:

- Савет као орган управљања,
- Ректор као орган пословођења,
- Сенат, као стручни орган,
- Студентски парламент као орган студената.

Универзитет има више стручних органа: Комисију за мултидисциплинарне пројекте, Комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, Комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује (стручне комисије); Комисију за квалитет, као и научноистраживачки центар, а може имати и друге стручне органе и радна тела одређене Статутом, или одлуком на основу Статута.

Статутом Универзитета утврђен је делокруг послова наведених органа, а одлуком о формирању других органа, односно помоћних тела, типа комисија, одбора и слично, одређује се њихов делокруг послова.

Поменути органи састављени су на начин предвиђен Законом о високом образовању и Статутом факултета. Њихов делокруг одређен је Статутом, као и надлежности које имају у оквиру систематског праћења и оцењивања рада и функционисања Универзитета.

Функцију ректора Универзитета врши проф. др. Гордана Вукелић.

Активности Универзитета су се у протеклом периоду реализовале у потпуности према утврђеном плану и програму.

Универзитет има свој интернет сајт, који се редовно ажурира и садржи све потребне информације о раду Универзитета, као и јединица у његовом саставу.

Број и квалитет ненаставног особља је примерен потребама Универзитета и пословима које обавља у оквиру својих надлежности.

Сматра се да је минимум квалитета управљања задовољен ако универзитет има конституисане органе у складу са законом и статутом универзитета. Универзитет је извршио своју законску обавезу и конституисао органе у складу са Законом.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Постоји јасно дефинисана структура органа Универзитета, као и њихових надлежности, у складу са законом и Статутом.	+++	Недовољно се ради на усавршавању и стицању нових знања запослених у ваннастави	0
Континуирано се прати квалитет управљања Универзитетом, као и управљања јединицама у његовом саставу	+++	Недостатак повратних информација са факултета о квалитету управљања Универзитетом.	0
Контунуирано се прати квалитет рада стручних служби и ненаставног особља на Универзитету, као и јединицама у његовом саставу	+++	Слаба заинтересованост стручних служби за усавршавањем	0
Анкетирање студената о квалитету рада стручних служби и органа управљања на Универзитету и јединицама у његовом саставу	++	Недостатак информација о оцењивању рада органа и служби Универзитета на појединачним факултетима у његовом саставу	+
МОГУЋНОСТИ	l	ОПАСНОСТИ	
Усавршавање ненаставног особља	++	Ако запослени у стручним службама недовољно стичу нова знања и не осавремењују их, у будућности неће моћи квалитетно да одговоре на захтеве свог радног места	+

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

С обзиром да су на Универзитету формирани органи у складу са Законом о високом образовању и да је постојећа структура органа и тела у потпуности задовољава потребе функционисања Универзитета на високом нивоу, није потребно спроводити мере за измену утврђене организације.

У будућности би се могло размислити о већем учешћу Универзитета у пружању подршке јединицама у његовом саставу у организаовању и спровођењу додатних обука за усавршавање наставног и ненаставног особља.

д) Показатељи и прилози за стандард 10

Табела 10.1. Списак ненаставних радника стално запослених на Универзитету у оквиру одговарајућих организационих јединица

Табела 10.2. Број ненаставних радника стално запослених у високошколским установама у саставу Универзитета.

Прилог 10.2. Шематска организациона структура Универзитета

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Универзитет не поседује учионице, кабинете и др. јер нема свој студијски програм, али је простор који му је тренутно на располагању довољан за обављање делатности од значаја за функционисање Универзитета и факултета у његовом саставу (Табела 11.1.). У просторијама Универзитета смештен је Секратеријат Универзитета и део библиотечког фонда (одбрањене докторске дисертације). У његовим просторјима одвијају се седнице органа Универзитета, а на располагању су и студентима који долазе да потраже неку библиографску јединицу или потребне информације. Опрема је такође примерена активностима које се одвијају на Универзитету.

Сви факултети у саставу Универзитета имају одговарајући простор и опрему за извођење студијских програма, што су потврдили, односно документовали у својим извештајима и попуњеним анкетама (Табела 11.2.). Сви имају решене имовинскоправне односе у вези са простором који користе. Поједини изнајмљују додатни простор (Београдска банкарска Академија — Факултет за банкарство, осигурање и финансије, Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић), а неки су проширивали своје капацитете (Београдска банкарска Академија — Факултет за банкарство, осигурање и финансије, Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, Рачунарски факултет) и реализовали значајније набавке у посматраном периоду.

- Рачунарски факултет је после 2011. године инвестирао у: Dell T630 Server 451001 din, Dell T320 Server 128340 din и My Cloud EX4 85826 din.
- Академија лепих уметности "Тодорис" је у извештајном периоду набављала сукцесивно следећу опрему (која не спада у капиталну опрему према стандардима појединачне вредности): Клавир Pianino AUGUST FERSTER сер. бр. 250391; електрични клавир YANAHA SLP 130; фотоапарат Nikon D200; дигитални фотоапарат hp photosmart 935; дигитални фотоапарат hp 945; камере малог формата ASAHI PENTAKS; шиваће машине TEXTIMA ALTIM и SINGER; машина за сито штампу; преса за сито штампу; преса са ваљцима; 72 рачунарске конфигурације према спецификацији (у прилогу).
- Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање и финансије је обезбедио пет комада лаптопова, софтвер Adobe master collection, пројектор, Apple Ipad, дигитални видео-снимач.
- Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић је постао власник простора у Новом Саду. Грађевински објекат је купљен 2010. године и после сређивања и реконструкције за основну делатност образовања, континуирано је усељаван, што је окончано у јануару 2011. године.

Сви факултети поседују примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу, амфитеатре/сале за предавања, лабораторије (рачунарске) са одговарајућом опремом (Табеле 11.3.). За потребе студенстке службе и секретаријата обезбеђује се посебан простор. Сав простор за потребе наставе, управе и научно-истраживачког рада задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове. С обзиром на акредитацијом предвиђени број студената, обезбеђено је најамње 2м2 бруто

простора по студенту за студенте који су се први пут уписали на одређену годину студија, односно имају обавезу похађања наставе. Свим запосленим наставницима, сарадницима и студентима обезбеђује се неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационој технологији, у наставне и научноистраживачке сврхе. Опрема факултета омогућава доступност информација у електронском облику, постоји изграђена компјутерска мрежа и опрема која омогућава видео презентације у салама и слушаоницама. Студентима је доступан интернет, библиографске базе факултета и наставни материјали у електронском облику. Студентима се обезбеђује несметан приступ свим информацијама у погледу студија, које се редовно објављују на интернет страницама факултета, као и Универзитета (сајт Универзитета се од недавно унапређује, а намера је Универзитета да настави са усавршавањем сајта и његове информативности и садржајности). Квалитету простора на појединим факултетима (Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, Академија лепих уметности Тодорис) допринело је опремање специјализованих учионица као што су лабораторија за експерименталну психологију, кабинет за форензику, учионица за симулацију суђења, музички кабинети, сликарски атељеи, фотолабораторија и др. Сви факултети поседују библиотеке и читаонице које задовољавају потребе корисника -студената, с тим што је на Рачунарском факултету уочена потреба за већим бројем места у читаоници, као и потреба за повећањем броја рачунара, те за заменом рачунара због старости постојеће опреме.

Сви факултети поседују најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала). Када су у питању наставно-научне и стручне базе, ситуација је задовољавајућа (Табела 11.4.), али би могла бити и боља имајући у виду исказану потребу за базама које би биле од користи истраживачима (на Факултету за правне и пословне студије др Лазар Вркатић и Академији лепих уметности Тодорис).

На свим факултетима студентима је обезбеђен адекватан простор за рад студентских тела и организација, осим на Рачунарском факултету.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Довољна површина за делатности које се одвијају на Универзитету		Потреба за већим бројем кабинета за наставнике и сараднике на појединим факултетима	++
Довољна површина за извођење теоријске и практичне наставе на факултетима		Обезбеђење адекватног простора за студентски парламент како на Универзитету тако и на факултетима	++
Добра опремљеност учионица и осталог простора за извођење наставе на факултетима		Недостатак стручних база од значаја за истраживаче на појединим факултетима	++

Расположивост рачунарске опреме на факултетима		Недовољан број места у читаоници на Рачунарском факултету	+
Коришћење специјализованих кабинета за наставу на факултетима	++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Побољшање просторних могућности	++	Недостатак финансијских средстава	+++
Побољшање техничке опремљености и набавка недостајућих научних/стручних база за истраживаче	++		

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

Универзитет, имајући у виду делокруг рада и околност да нема посебан студијски програм и факултети у његовом саставу испуњавају стандард 11. Универзитет ће наставити да перманентно побољшава квалитет простора и опреме и то пре свега инвестицоним одржавањем постојећег простора и опреме, који су тренутно у одличном стању. У просторијама Универзитета је потребно обезбедити најмање један рачунар који би стајао на располагању студентима или другим лицима која нису запослена у Секратаријату и организовати простор и време рада тако да се омогући студентима одржавање седница студентског парламента. На појединим факултетима је потребно обезбедити базе које би задовољиле потребе истраживача.

д) Показатељи и прилози за стандард 11

Табела 11.1. Укупна површина у власништву Универзитета и изнајмљени простор

<u>Табела 11.2. Укупна површина простора у власништву високошколских установа у саставу Универзитета и изнајмљени простор</u>

Табела 11.3. Листа опреме на Универзитету која се користи за научноистраживачки, уметнички и стручни рад

Табела 11.4. Наставно-научне и стручне базе, задужбине, остало

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Квалитет финансирања, извори финансирања, финансијско планирање, транспарентност и финансијска стабилност у дугом року

12.1. Квалитет финансирања

У посматраном периоду од 2012. до 2015. године Универзитет је остваривао успешно пословање које се одвијало у складу са правилима финансирања, финансијским планом и са предвиђеним активностима и одржана је финансијска стабилност. Универзитет има релативно стабилне изворе финансирања за реализацију активности наставне и научноистраживачке делатности. У посматраним пословним годинама остварен је позитиван финансијски резултат. Извори финансирања су исти годинама, а ток финансирања је у складу са основним захтевима уредног пословања. (Прилог 12.1. Финанијски план за 2014., 2013. и 2012.).

У финансијским извештајима по посматраним пословним годинама Универзитет је остварио вишак прихода, што значи да је све расходе сваке пословне године покрио оствареним приходима у тој години. Анализа квалитета прихода и расхода указује на то да је Универзитет остварио вишак прилива у односу на одливе новчаних средстава по годинама пословања. Универзитет је у посматраном периоду остваривао ликвидну резерву, што значи да има расположива новчана средства и тако успева да не угрози пословање. Са гледишта одлива новчаних средстава, Универзитет успева да измири у законским роковима све своје обавезе, тако да се може констатовати да нема неизмирених обавеза у текућој, нити пренетих из претходних пословних година. Анализа успешности пословања упућује на закључак да су ликвидна средства Универзитета билансно већа од вредности оснивачког капитала (Прилог 12.2. Финанијски извештаји за 2014, 2013. и 2012.).

12.2. Извори финансирања

Структура финансирања је једноставна и зависи од извора који потичу од чланица Универзитета. Чланице су у посматраном периоду углавном уредно измиривале све своје обавезе према Универзитету и нису угрозиле континуитет пословања у посматраним пословним годинама. Према редовној процедури, финансирање Универзитета засновано је на доприносу по основу чланирине која је базирана на броју студената. Неке чланице Универзитета имале су слабији упис и пријавиле мањи број студената у односу на претходну годину, док су неке пријавиле већи број студената. У односу на претходну годину (2014.) број студената у 2015. години је смањен (за 722 студента), али се не очекује да Универзитет искаже губитак на крају пословне године. Према стању на дан 31. децембар 2014. године, факултети су пријавили следећи број студената:

- Правни факултет 653 студента,
- Београдска банкарска академија Факултет за банкарство, осигурање и финансије 226 студената,

- Рачунарски факултет 343 студента,
- Факултет за индустријски менаџмент 848 студената,
- Академија лепих уметности 118 студената,
- Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић 1402 студента. што у укупном броју чини 3.590 студената.

У априлу 2015. године Факултет за пословно индустријски менаџмент је иступио из Универзитета и од тог месеца приходи по основу чланарине су мањи за 848 студената. Након тога, број студената на Универзитету износи 2.742 студента, па из наведеног разлога, приходи Универзитета биће умањени за око 24% од априла до краја 2015. године. Универзитет и уз ово умањење броја студената послује позитивно. Расходи Универзитета планирају се тако да приходи задовоље потребе функционисања Универзитета и у односу на постојећу ситуацију и рационалним пословањем Универзитет неће исказати губитак у пословању. Иако је наступило реално смањење прихода од априла 2015. године и поред тог смањења прихода не планира се рад са губитком.

12.3. Финансијска стабилност у дугом року

Универзитет самостално планира и доноси финансијски план за сваку пословну годину у коме планира приходе, приливе и расходе, одливе финансијских средстава. Финансијском анализом, на основу финансијских извештаја Универзитет обезбеђује финансијску стабилност за текуће пословање и ликвидност, као и у дужем временском периоду.

12.4. Транспаретност пословања

Универзитет обезбеђује јавност и транспарентност извора финансирања и начин употребе финансијских средстава како кроз подношење извештаја о годишњем пословању, тако и путем јавног објављивања годишњег обрачуна. Сви финансијски извештаји Универзитета приказани су на сајту, као и остали подаци чије је објављивање обавезно и јавно су презентовани у складу са законом **Прилог 12.1.** *Финанијски извештаји за 2014., 2013. и 2012.*).

б) Квантитативна анализа елемената – SWOT

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ	
Универзитет послује у складу са правилима финансирања високошколске установе	Ограничени приходи који су основни извори финансирања, они су унапред познати али су ограничени резултатима које остварују чланице Универзитета, нису уписане акредитоване квоте студената	+

Финансирање Универзитета обавља се у складу са финансијским планом	+++	Висина доприноса тешко се може кориговати на више	++
Универзитет се усклађује у финансирању са изворима са којима располаже у току пословне године	++	Очекивани приходи из доприноса чланица су у директној корелацији са бројем уписаних студената по школским годинама по студијским програмима	+++
Транспарентно пословање	+++	Ограничени приходи из доприноса чланица су у директној корелацији са бројем уписаних студената на докторским студијама	+
		Ограничени приходи по основу могућности обављања поступка нострификација које се односе само на наставак школовања на студијским програмима чланица Универзитета	+
		Непостојање осталих приходи а који су у складу са законом	+
		Непостојање донација, поклона и завештања и осталих извора финансирања	+
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Укључење нових квалитетних чланица Универзитета	1 +++	Осцилације прихода који су основни извори финансирања, а то су унапред познати приходи који потичу од променљивих резултата које остварују чланице Универзитета	+
Повећање прихода који су основни извори финансирања, а то су унапред познати приходи који потичу од побољшања резултата које остварују чланице Универзитета	+++	Смањење прихода по основу доприноса чланица Универзитета који директно потичу од броја уписаних студената по школским годинама по студијским програмима основних и мастер студија, на акредитован број студената	+

Повећања прихода по основу	+++	Тражење неке од могућности обезбеђења	+
доприноса чланица Универзитета који		других извора финансирања путем	
директно потичу од броја уписаних		добијања донација, поклона и завештања	
студената по школским годинама по			
студијским програмима основних и			
мастер студија, на акредитован број			
Повећање прихода из доприноса	+++		
чланица по основу броја уписаних			
студената на докторским студијама,			
према акредитованом броју			
Повећање прихода по основу	+++		
могућности обављања поступка			
нострификација које се односе само на			
наставак школовања на студијским			
програмима чланица Универзитета			
2.6			
Могућност остварења осталих			
прихода који су у складу са законом			
Могућност добијања донација,	+++		
	+++		
поклона и завештања			
\			

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

Универзитет планира мере за побољшање пословне активности и задовољење покрића потребе функционисања у будућем дугорочном периоду у складу са правилима финансирања, финансијским планом, финансијском стабилношћу и успешним пословањем. Предлог мера и активности за унапређење квалитета овог стандарда се односи на јачање и обезбеђење стабилних нових и постојећих извора финансирања. Планиране мере и активности за унапређење квалитета су: помоћ факултетима на унапређењу промоција студијских програма у циљу повећања броја уписаних студената, прихватање нових чланица Универзитета, разматрање могућности увођења интердисциплинарних програма и стицање прихода по том основу и спровођење посебних мера и активности везаних за стицање поклона, донација и осталих активности за остварења других прихода који су у складу са законом.

д) Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1. Финансијски план Универзитета

- Прилог 12.1.1. Финансијски план за 2013. годину
- Прилог 12.1.2. Финансијски план за 2014. годину
- Прилог 12.1.3. Финансијски план за 2015. годину

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну школску годину

- Прилог 12.2.1. Финансијски извештај за 2012. годину
- Прилог 12.2.2. Финансијски извештај за 2013. годину
- Прилог 12.2.3 Финансијски извештај за период од 1.1. до 31.12.2014. године

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Универзитет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета кроз рад студентских организација и студентских представника у својим телима, као и кроз анкетирање студената, првенствено на самим факултетима, због тога што сам Универзитет не реализује ниједан студијски програм па у анкетама намењеним студентима не могу фигурисати питања везана за оцену студијских програма, наставника и сарадника и сл. (Прилог 13.1.)

Представник студената је члан Комисије за обезбеђење квалитета, што је случај и са комисијама на факултетима у саставу Универзитета. Сви факултети у саставу Универзитета својим статутима и правилницима обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђивања квалитета. Тако свака комисија за квалитет (на факултетима у саставу Универзитета) има чланове који су студенти, при чему студентски парламенти и студенти - продекани прате овај процес и иначе сигнализирају незадовољство студената у вези са са остваривањем појединих стандарда. Студентима је омогућено да на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета факултета.

На Универзитету постоји Студентски парламент који преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова. У овим стручним органима и телима студенти чине најмање 20% чланова. Чланови Студентског парламента Универзитета су представници студентских парламената факултета у његовом саставу, и то по три представника сваког факултета (чл. 70 Статута Универзитета). Студентски парламент Универзитета бира студента проректора (чл. 59 Статута). Чланови студентског парламента су се у мањем броју одазвали попуњавању анкете у којој су формулисана питања везана за Универзитет и његово функционисање (Прилог 13.1.1.7), што говори у прилог потребе за успостављањем интензивније комуникације са студентским представницима и "анимирањем" истих (о чему говоре и они који су попуњавали анкете). Закључак је да су студенти у начелу задовољни радом Универзитета, а међу малобројним препорукама су се нашле следеће: да се Универзитет и његовор деловање учини видљивијим студентима на факултетима (путем сајта) и да побољша сарадњу са другим вискошколским установама ради размене студената и професора, учешћа студената на пројектима како би се стекла нова искуства и практична знања и вештине, као и да подстиче факултете у свом саставу да то чине (Прилог 13.1.1.8).

Према подацима достављеним у извештајима о самовредновању факултета унутар Униврзитета улога студената у самовредновању и провери квалитета изгледа овако:

Рачунарски факултет у Београду обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе. Представници студената чланови су свих тела задужених за

квалитет наставног процеса и услова рада (Комисија за самовредновање и комисија за обезбеђење квалитета). Студенти су чланови Наставно-научног већа и Савета факултета и из редова студената именује се Студент продекан. На овај начин студенти су укључени у целокупни поступак обезбеђивања квалитета, од прикупљања података, преко формирања извештаја, доношења мера за побољшање квалитета, до доношења докумената којима се обезбеђује квалитет високошколске установе (Наставно-научно веће, Савет). Студенти могу, делујући кроз студентски парламент, да предложе Анкетни упитник који са свог становишта сматрају актуелним и да спроведу анкету. Утврђено је да су досадашње анкете којима се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања обавезни елеменат самовредновања на Факултету. На сајту Рачунарског факултета постоји јавни Форум који омогућава студентима да изнесу своје мишљење чиме индиректно утичу на рад факултета.

Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије У самовредновању и провери квалитета студенти учествују непосредно или преко својих представника у Наставно-научном већу и Савету Факултета. Најважније тело које представља студенте је Студентски парламент. На факултету је обезбеђен простор и техничка опрема за представнике Студентског парламента. Поред Студентског парламента, на Факултету делује и међународна студентска организација AIESEC, као и Студентска унија ББА. Студенти који похађају наставу учествују у самовредновању и провери квалитета тако што на крају семестра попуњавају анонимну анкету. Са оценама студената, њиховим предлозима и примедбама упознају се наставници и сардници, управа Факултета и Наставно-научно веће.

Правни факултет Универзитета Унион у Београду У самовредновању и провери квалитета студенти учествују непосредно или преко својих представника у Наставнонаучном већу и Савету Факултета. Најважније тело које представља студенте је Студентски парламент. На факултету је обезбеђен простор и техничка опрема за представнике Студентског парламента, док се за одржавање седница или друге организоване активности користе друге просторије на Факултету. Поред Студентског парламента на Факултету делује и студентска организација ELSA, а у склопу Студентског парламента по потреби организују се и добротворне и хуманитарне акције.

Студенти који похађају вежбе и предавања учествују у самовредновању и провери квалитета, тако што на крају семестра попуњавају анонимну анкету. Са оценама студената, њиховим предлозима и примедбама упознају се наставници и сарадници, управа факултета и Наставно-научно веће. Пошто анкета за ову годину није још урађена и немамо њене разултате, располажемо само са резултатима предходних година. За школску 2012/2013. годину оцена за све предаваче на све четири године студија била је (4,56). Највеће просечне оцене односиле су се на предаваче на трећој години студија (4,67) и на четвртој години студија (4,58). У 2013/2014 школској години оцена за све предаваче на све четири године студија била је (4,51). Највеће просечне оцене односиле су се на предаваче на првој години студија (4,63) и на другој години студија (4,56). Од 2014.године на факултету постоји и књига утисака, која се налази испред шалтера студентске службе, у коју студенти слободно могу уписивати коментаре, предлоге или примедбе. Студенти тврде да нису баш најбоље упознати са тим на који се начин разматра, и ко тачно има увид у оно што је изнето у књизи утисака.

Одређен број студенатаје изразио своје ставове о квалитету студирања у Србији уопште, учествујући у истраживању које спроводи тим социолога омладинског, невладиног и

непрофитног удружења iSerbia уз подршку Клуба привредних новинара Србије. Према резултатима истраживања за 2014. годину, урађеном на узорку од 5169 студената са 76 факултета на територији Србије, Правни факултет Универзитета Унион у Београду је на ранг листи најбољих факултета према квалитету програма заузео 4. место, а на ранг листи најбољих факултета према репутацији међу студентима 19. место. Као резултат поменутог истраживањапрофесор Владимир В. Водинелић нашао се на листи 20 професора који инспиришу односно професора са факултета широм Србије који су најпозитивније утицали на своје студенте. На листи 20 асистената који инспиришу односно асистената и сарадника у настави који су најбоље утицали на студенте, нашао се и асистент на предметима Компанијско и Облигационо право, Бојан Станивук. Студенти Правног факултета Универзитета Унион у Београду су дали следеће оцене приликом попуњавања упитника: оправданост висине школарине (оцена од 1 до 5) 3.36; квалитет наставног програма (оцена од 1 до 5) 4.00 ; у којој мери наставни програм подстиче креативност и критичко размишљање (оцена од 1 до 5) 3.62; у којој мери факултет негује лични приступ према студентима (оцена од 1 до 5) 4.10; рад студентске службе (оцена од 1 до 5) 3.82; у којој мери је наставни кадар пријатељски настројен, приступачан и спреман да помогне (оцена од 1 до 5) 4.14; када би студенти давали генералну оцену факултету она би била (оцена од 1 до 5) _3.93. Комплетан упитник и извештај са детаљним оценама и подацима за Правни факултет Универзитета Унион у Београду, доступни су на интернет адреси : http://www.studentranking.org/sr/rangiranje-fakulteta-2014-uu-pravni-fakultet/

Студенти имају представнике у Наставно-научном већу и савету Факултета, а постоји и Студентски парламент. У току поменутих школских година Студентски парламент организовао је неколико хуманитарних и добротворних акција. Постоји потреба да се усаврши пракса анкетирања студената израдом прецизнијих инструмената за испитивање њихових ставова и повећањем броја анкетираних студената. Предлаже се израда упитника по узору на онај из истраживања спроведеном од стране удружења iSerbia.

Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић је својим општим актима и одговарајућим одлукама установио институционални систем обезбеђења квалитета којим омогућава да студенти буду у пуној мери укључени у процес праћења, контроле, обезбеђења и унапређивања квалитета. Факултет обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе. Улога студената у процесу обезбеђења квалитета на Факултету остварује се радом Студентског парламента и учешћем представника студената у раду органа за обезбеђивање квалитета (Комисија за самовредновање и обезбеђење квалитета, која има три студента), редовним оцењивањем квалитета студијских програма, свих елемената наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, рада наставника, сарадника и служби у поступку анкетирања, кроз које студенти, осим што остварују своја права и интересе и баве се различитим ваннаставним активностима, побољшавају квалитет студирања. Студенти дају своје мишљење и оцену о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет, укључујући и резултате самовредновања.

Факултет организује и спроводи анкету којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области битних за процес образовања и њене разултате чини доступним јавности кроз оцену квалитета и Извештај о самовредновању. Општим актима Факултета, студентско вредновање квалитета студија је предвиђено анкетирањем студената на крају наставе у сваком семестру, при чему су прописане области вредновања: студијски програми, наставни процес, педагошки рад наставника и сарадника, уџбеници и литература,

рад стручних служби, простор и опрема. Анкетама студената о овим питањима потпуно је задовољен услов да студенти имају примарну улогу у самовредновању.

Студентски парламент одржава седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и стара се о заштити и интересима права студената. Кроз рад студенстког парламента студенти дају допринос побољшању квалитета наставе и студијских програма. Рад студентског парламента, од стране 350 анкетираних студената, школске 2013-14. оцењен је са оценом 3,9, што указује да се његов рад може интензивирати и побољшати, пре свега ангажовањем самих студената. Факултет подстиче студенте на активно укључивање у процес развоја студијских програма и планова рада на предметима, као и у унапређивању процеса наставе, метода испитивања и др.

Академија лепих уметности Тодорис: У складу са Статутом, Веће Академије именује једног студента из реда студентских представника на место члана Комисије за обезбеђење квалитета. Учешћем у раду Комисије представник студената даје мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и мерама обезбеђења квалитета, учествује у изради Правилника о обезбеђењу квалитета, као и у изради Извештаја о самовредновању. Кроз рад Студентског парламента студенти дају своја мишљења о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета Академије. Резултати оцене квалитета по појединачним областима, као и сам Извештај о самовредновању доступни су јавности на вебсајту факултета. На тај начин сви студенти могу дати своје мишљење о обезбеђивању квалитета, о поступцима и начинима којима се обезбеђује квалитет као и дати предлоге за побољшање квалитета у свим делатностима. Обавезан елеменат у процесу самовредновања је анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области наставног процеса. Анкета садржи питања којима се вреднује педагошки рад наставника и питања којима се вреднује квалитет самог предмета и наставе. Резултати анкете су део Извештаја о самовредновању и доступни су јавности.

б) SWOT анализа:

ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ	
Активним учешћем студената добија се релевантна слика квалитета наставног процеса и свих других елемената који се вреднују.	Недовољна заинтересованост студената може бити препрека у добијању конкретних и релевантних података о нивоу квалитета.	++
На основу исказаних ставова студената, по питању вредновања свих предвиђених елемената, могу се предузети даље активности ради побољшања рада.	Још увек недовољна организованост студената у оквиру активности Студентског парламента.	++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ	

На основу реалне студентске процене јасно се могу утврдити мере које треба предузети у циљу повећања квалитета.	Негативни лични ставови појединих студената могу утицати на слику Универзитета у јавности.	++
Успостављање интензивније комуникације са представницима студената.	Незаинтересованост студената за учешће у раду Студентског парламента	++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

Без обзира на то што је овај стандард у потпуности испуњен на свим факултетима, као и на самом Универзитету, потребно је учинити додатне напоре ради његовог појачања а у смислу: јачања учешћа студената у раду Универзитета, уз додатне напоре на анимацији и заинтересованости студената за дешавања на факултетима и Универзитету; адекватно укључивање представника студената у рад свих других релевантних органа како факултета тако и Универзитета; инсистирање на присусву представника студената на свим седницама наставно-научних већа; организовање анкета међу студентима о раду управљачких и стручних органа факултета и Универзитета, уз евалуацију путем редовних и повремених (необавезних, електронских) анкета. Такође, препоруке су и следеће: рад студентског парламента начинити доступним јавности преко посебне стране на веб сајту факултета; студентске представнике потребно је позивати на све седнице Сената, односно наставнонаучног већа; потребно је студенте мотивисати и објаснити им значај анкете за даље побољшање и унапређење наставног процеса (нпр. на Рачунарском факултету примећен је мали одзив студената и поред чињенице да је уведен нови, електорнски систем анкетирања студената); поред редовне анкете коју спроводи комисија за самовредновање и студентски парламент, треба организовати повремене необавезне електронске анкете са циљем да се укључе студенти који то желе, у процес унапређивања квалитета рада факултета и Универзитета; анкете одржане у току семестра помогле би да се у току одржавања наставе (предавања и вежби) одмах узму у обзир евентуалне замерке и недостаци и да се они одмах уклоне чиме би се значајно утицало на унапређењеквалитета наставе.

д) Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Документација Универзитета:

- 13.1.1.1 Извод из Стратегије обезбеђења квалитета Универзитета Унион
- 13.1.1.2. Правилник о самовредновању Универзитета
- 13.1.1.3. Одлука о именовању Комисије за квалитет
- 13.1.1.4. Одлука о избору Студента проректора
- 13.1.1.5. Одлука о избору председника Студентског парламента
- 13.1.1.6. Одлука о избору заменика председника Студентског парламента
- 13.1.1.7. Студентске анкете

- 13.1.1.8. Анализа студентских анкета и предлог корективних мера

Документација факултета у саставу Универзитета:

Правни факултет Универзитета Унион у Београду (ПФУУБ)

- 13.1.2.1. Политика обезбеђења квалитеа ПФУУБ
- 13.1.2.2. Правилник о самовредновању ПФУУБ
- 13.1.2.3 Одлука ННВ о именовању чланова Комисије ПФУУБ
- 13.1.2.4. Анкете студената ПФУУБ
- 13.1.2.5. Анализа студентских анкета ПФУУБ

Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије (ББА)

- 13.1.3.1. Стратегија за обезбеђење квалитета ББА
- 13.1.3.2. Правилник о стандардима квалитета ББА
- 13.1.3.3. Правилник за обезбеђење квалитета ББА
- 13.1.3.4. Анкете студената ББА
- <u>13.1.3.5.</u> Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера
- 13.1.3.6. Извод из Извештаја о самовредновању ББА

Факултет за правне и пословне студије др Лазар Вркатић (ФППС)

- 13.1.4.1. Стратегија ФППС
- 13.1.4.2. Правилник о самовредновању ФППС
- 13.1.4.3. Анкете ФППС
- 13.1.4.4. Извештај о евалуацији ФППС

Рачунарски факултет – Београд (РАФ)

- 13.1.5.1. Стратегија обезбеђења квалитета РАФ
- 13.1.5.2. Политика квалитета РАФ
- 13.1.5.3. Правилник о самовредновању РАФ
- 13.1.5.4. Извод из Извештаја о самовредновању РАФ
- 13.1.5.5. Анализа анкета

Академија лепих уметности – ТОДОРИС (АЛУ)

- 13.1.6.1. Политка обезбеђења квалитета АЛУ
- 13.1.6.2. Стратегија обезбеђења квалитета
- 13.1.6.3. Правилник о самовредновању са обрасцима
- 13.1.6.4. Правилник о раду комисије за обезбеђење квалитета
- 13.1.6.5. Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- 13.1.6.6. Мере обезбеђења квалитета
- 13.1.6.7. Извод из Извештаја о самовредновању
- 13.1.6.8. Евалуација педагошког рада наставника и предмета
- 13.1.6.8а. Евалуација различитих нивоа студија
- 13.1.6.9. Извештај о анкетама

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

Универзитет континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши редовне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Универзитет има утврђене стандарде и поступак за оцењивање квалитета. Универзитет има Комисију за квалитет, као и Правилник о самовредновању (у даљем тексту: Правилник), као и Стратегију обезбеђења квалитета (у даљем тексту: Стратегија).

Правилник уређује систем обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету, начин и поступак самовредновањаи оцене квалитета Универзитета у складу са стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа које је донео Национални савет за високо образовање и разматрање оцене студената у поступку самовредновања.

Стратегија утврђује минималне стандарде испуњености квалитета. Стратегија представља основни стратешки документ којим се уређују питања обезбеђења, унапређења и контроле квалитета високог образовања на Универзитету и израз континуираних системских напора Универзитета на унапређењу квалитета високог образовања, у свим областима које су у надлежности Универзитета и свим активностима које Универзитет спроводи самостално или у сарадњи са факултетима у саставу Универзитета. Овим документом се реафирмишу принципи деловања Универзитета, мисија и циљеви његовог деловања, утврђује нормативни оквир обезбеђења квалитета, области и органи и тела обезбеђења квалитета.

Савет Универзитета (утврђује политику у области обезбеђења квалитета, доноси стратегију обезбеђења квалитета, поставља дугорочне и краткорочне циљеве, утврђује мере за обезбеђење квалитета)

Сенат Универзитета (доноси одлуку о спровођењу поступка самовредновања, предлаже Савету доношење стратегије обезбеђења квалитета, доноси акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета; именује чланове Комисије за квалитет и образује посебна тела од значаја за обезбеђење квалитета образовног процеса и начноистраживачке делатности и спровођење поступка самовредновања, дефинише њихов састав, делокруг, динамику и начин рада; даје сагласност за нов или измењен студијски програм факултета у саставу Универзитета; доноси одлуку о усвајању извештаја о самовредновању и оцењује квалитета Универзитета одлучујући о мерама за унапређење квалитета)

Студентски парламент преко својих представника у стручним органима и телима Универзитета учествује у одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСП бодова.

Комисија за квалитет Универзитета (анализира квалитет рада Универзитета и најмање једном у три године подноси Сенату извештај о квалитету студија на Универзитету; предлаже Сенату доношење одлуке о самовредновању, сачињава план за спровођење поступка самовредновања, прикупља, систематизује, обрађује и анализира прикупљене податке и документацију од значаја за оцену квалитета Универзитета; сачињава писмени

извештај о самовредновању који доставља Сенату, а који садржи предлог мера за побољшање квалитета).

Друга радна и стручна тела која Универзитет оснива у складу са Статутом Универзитета (комисије за оцену студијских програма факултета у саставу Универзитета, комисије за оцену подобности тема докторских дисертација, односно докторских уметничких пројеката, пријављених на факултетима, као и на студијама које Универзитет непосредно организује; комисија за мултидисциплинарне пројекте; радна тела која која имају задатак и функцију да прате, обезбеђују, унапређују, развијају и самовреднују квалитет студијских програма, наставе и услова рада, како Универзитета тако и факултета у саставу Универзитета).

Универзитет утврђује мере за обезбеђење квалитета кроз следеће периодичне процесе:

- Спољашњу проверу квалитета у процесу акредитације Универзитета и факултета у његовом саставу;
- Обавезно самовредновање и оцену квалитета студијских програма и предмета као његових саставних делова, факултета на коме се програми реализују и Универзитета као интегративне целине;
- Периодичну реевалуацију стратешких докумената, постављених циљева и стандарда, у складу са измењеним околностима и трендовима у развоју образовног процеса и научноистраживачких активности.

Универзитет утврђује мере за обезбеђење квалитета кроз следеће континуиране процесе:

- Управљање Универзитетом у складу са утврђеним циљевима и стандардима у погледу организационих, материјалних, кадровских, техничких и просторних капацитета Универзитета и факултета у саставу Универзитета;
- Реализација циљева постављених Стратегијом и годишњим акционим плановима;
- Рад тела Универзитета у чијој су надлежности обезбеђење, унапређење и контрола квалитета:
- Размена информација са факултетима у саставу Универзитета у циљу обезбеђивања контроле квалитета наставних и вананставних процеса;
- Унапређивање процеса управљања Универзитетом, као и других процеса који су од значаја за рад Универзитета и факултета у саставу Универзитета;
- Перманентна едукација запослених на Универзитету, као и факултетима у саставу Универзитета како наставног, тако и ваннаставног особља;
- Успостављање и одржавање везе са дипломираним студентима, у циљу формирања алумни базе, као и добијања повратних информацијама о запошљивости и квалитету и конкурентности компетенција које су стекли на наставним програмима факултета у саставу Универзитета;
- Обезбеђење јавности у раду и транспарентности процеса реализације мера за обезбеђење, унапређење и контролу квалитета, као и резултата интерног самовредновања и других релевантних истраживања која се спроводе на Универзитету или факултетима у саставу Универзитета.

Резултати самовредновања, као и сви други релевантни документи за рад Универзитета и унутрашњу проверу квалитета, доступни су на Интернет сајту Универзитета: union.edu.rs.

б) У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе установа анализира и квантитативно оцењује неке од следећих елемената:

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета је постигнут редовним радом Комисије за квалитет и редовним извештавањем.	+++	Нема	0
Постоји комплетна инфрастуктура за систематско праћење и обезбеђење квалитета	+++	Недостатак рачунарског програма за систематско праћење и обезбеђење квалитета	+
Универзитет редовно прикупља повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената кроз извештаје и препоруке послодаваца код којих су дипломирани студенти запослени, као и кроз праћење даљег напредовања и усавршавања.	+++	Одређени број послодаваца не доставља податке о стеченим компетенцијама дипломираних студената.	+
Континуирано се прати развој политика квалитета на другим домаћим и иностраним универзитетима, у циљу усаглашавања и усвајања примера добре праксе.	++	Немогућност парирања светским трендовима, због недостатка финансијских средстава.	++
Подаци о квалитету се прикупљају за сваки семестар у коме се изводи настава, посебно за сваки студијски програм и на крају сваке академске године, те се постиже периодичност процеса прикупљања података о квалитету	+++	Ручна обрада прикупљених података, те постоји одређена могућност грешке као и спорост обраде података	+
Јавност резултата процене квалитета, укљученост резултата процене квалитета и укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.	+++	Релативно мала заитересованост јавности за резултате процене квалитета	0
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Проширење домена праћења унапређења квалитета	+	Погрешна процена критеријима за самовредновање	0
Увођење рачунарског програма и модела за систематско праћење и обезбеђење квалитета, који би допринели убрзању процеса и његовој систематичности	++	Опасност да постојећа инфраструктура не одговара новим потребама (будућим) у поступку самовредновања	0

Формирање базе података са свим повратним иформацијама о квалитету стечених компетенција свих дипломираних студената	++	Непотпуност базе података због недостатка појединих информација	+
Увођење рачунарске обраде периодичних података	+++	Могућност да електронску анкету попуњавају субјекти који нису студенти Универзитета, као и упада у систем on-line обраде података.	+
Достављање резултата процене квалитета заинтересованим субјектима путем e-maila	++	Нема	0

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

На основу анализе елемената предности, слабости, могућности и опасности примене механизама за очување и унапређење систематског праћења и периодичне провере квалитета на Универзитету, може се закључити да постоји одређени простор за даље унапређење, што би се могло постићи предузимањем следећих мера:

- Проширење домена праћења унапређења квалитета и значајније праћење резултата самовредновања факултета у саставу Универзитета.
- Ширу евалуацију рада Универзитета од стране студената факултета у саставу Универзитета.
- Увођење рачунарског програма и модела за систематско праћење и обезбеђење квалитета, који би допринели убрзању процеса и његовој систематичности. То би омогућило адекватније упоређење периодичних извештаја и њихову стандардизацију.
- Формирање базе података са свим повратним информацијама о квалитету стечених компетенција свих дипломираних студената и решење проблема који се огледа у недовољној сарадњи појединих послодваца у погледу достављања оваквих података.
- Увођење рачунарске обраде периодичних података, што би омогућило већу прецизност, односно отклонило ризик грешке људског фактора у постојећем систему, у којем се подаци ручно обрађују.

д) Показатељи и прилози за стандард 14

<u>Прилог 14.1 Информације</u> презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Комисија за квалитет

проф. др Слађана Јовановић (председник комисије)

проф. др Јелена Јеринић (члан)

Нет с Стефан Тодоровић (члан)

61

проф. др Марио Рељановић (члан)

Немања Радосављевић (члан)

The Topedon